

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Administracji Publicznej

KAP.410.005.02.2021

Pan
Sławomir Sumka
Wójt Gminy Stare Babice
ul. Rynek 32
05-082 Stare Babice

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/006 – Finansowanie zadań oświatowych realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 50 00, F +48 22 444 57 93
nik@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Stare Babice, ul. Rynek 32, 05-082 Stare Babice
Kierownik jednostki kontrolowanej	Sławomir Sumka, Wójt Gminy Stare Babice (dalej: Wójt Gminy), od 22 listopada 2018 r. W okresie objętym kontrolą funkcję Wójta Gminy poprzednio pełnił: Krzysztof Turek od 28 listopada 2014 r. do 22 listopada 2018 r. <p style="text-align: right;">(akta kontroli str. 488-494)</p>
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Zapewnienie przez jednostki samorządu terytorialnego warunków realizacji zadań oświatowych. 2. Finansowanie zadań oświatowych.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2017 r. do zakończenia czynności kontrolnych, tj. do 30 listopada 2021 r., z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Administracji Publicznej
Kontrolerzy	1. Tadeusz Wrona, doradca techniczny, upoważnienie do kontroli nr KAP/64/2021 z 30 sierpnia 2021 r. 2. Wanda Jeziorska, specjalista k. p., upoważnienie do kontroli nr KAP/63/2021 z 30 sierpnia 2021 r. <p style="text-align: right;">(akta kontroli str. 1-2)</p>

Użyte w wystąpieniu pokontrolnym skróty i skrótowce oznaczają:

- NIK – Najwyższa Izba Kontroli,
- Gmina – Gmina Stare Babice,
- Rada Gminy – Rada Gminy Stare Babice,
- Urząd – Urząd Gminy Stare Babice,
- RWOJ – Referat Wspólnej Obsługi Jednostek Urzędu Gminy Stare Babice,
- ZPFZ – Zespół Pozyskiwania Funduszy Zewnętrznych Urzędu Gminy Stare Babice,
- BIP – Biuletyn Informacji Publicznej,
- ustawa Prawo oświatowe – ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe²,
- ustawa Przepisy wprowadzające – ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe³,
- ufzo – ustawa z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych⁴,
- ustawa o systemie oświaty – ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty⁵,
- ustawa o SIO – ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej⁶,
- SIO – baza danych Systemu Informacji Oświatowej,
- RSPO – Rejestr Szkół i Placówek Oświatowych w SIO,
- Karta Nauczyciela – ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela⁷,
- ufp – ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁸,

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm., dalej: ustawa o NIK.

² Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, ze zm.

³ Dz. U. z 2017 r. poz. 60, ze zm.

⁴ Dz. U. z 2021 r. poz. 1930.

⁵ Dz. U. z 2021 r. poz. 1915.

⁶ Dz. U. z 2021 r. poz. 584, ze zm.

⁷ Dz. U. z 2021 r. poz. 1762.

⁸ Dz. U. z 2021 r. poz. 305, ze zm.

- ustawa o dochodach j.s.t. – ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego⁹,
- usg – ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym¹⁰.

II. Ocena ogólna¹¹ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W latach 2017-2021 Gmina Stare Babice zapewniła warunki do realizacji zadań oświatowych. Wywiązała się z obowiązku prowadzenia szkół i przedszkoli publicznych oraz przekazywania środków finansowych dla działających na jej terenie niepublicznych placówek oświatowych, dla których była organem rejestrującym¹². Źródłem finansowania zadań oświatowych była część oświatowa subwencji ogólnej (wraz z rezerwą), dotacje oraz środki własne. Wszystkie środki otrzymane z budżetu państwa zostały przeznaczone na zadania oświatowe.

Gmina w pełni wykonywała obowiązkowe zadania oświatowe, a także organizowała i finansowała dodatkowe zadania związane z rozwojem dzieci i młodzieży. Opieką przedszkolną obejmowała wszystkie zgłoszone dzieci, zapewniając miejsca w przedszkolach publicznych oraz w przedszkolach niepublicznych wyłanianych w drodze postępowania konkursowego.

W okresie epidemii COVID-19 analizowano problem wykluczenia cyfrowego dzieci i młodzieży. W związku z powyższym, w ramach programu „Zdalna szkoła” oraz „Zdalna szkoła+” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej, zakupiono zestawy komputerowe wraz z abonamentem mobilnego Internetu dla 44 uczniów wymagających wsparcia w nauce zdalnej.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały m.in. na:

- przekazaniu przez Wójta Gminy, Radzie Gminy dwóch z pięciu informacji o realizacji zadań oświatowych Gminy Stare Babice, po terminie wskazanym w art. 11 ust. 7 ustawy Prawo oświatowe;
- przekazaniu do RSPO nierzetelnych danych identyfikacyjnych dotyczących części publicznych szkół i przedszkoli oraz ich zespołu, prowadzonych przez Gminę, a także niepublicznych szkół i przedszkoli, dla których Gmina jest organem rejestrującym;
- nierzetelnym prowadzeniu ewidencji szkół i placówek niepublicznych, o której mowa w art. 168 ust. 1 ustawy Prawo oświatowe;
- niepodaniu do publicznej wiadomości wykazu szkół i placówek niepublicznych, co było niezgodne z art. 168 ust. 16 ustawy Prawo oświatowe;
- nieprowadzeniu przez Wójta Gminy *rejstru gminnych jednostek organizacyjnych i spółek gminnych*, co było obowiązkiem wynikającym z § 5 ust. 2 Statutu Gminy Stare Babice¹³;
- ustaleniu wysokości miesięcznych stawek dotacji na jednego ucznia, przysługujących niepublicznym przedszkolom: w 2017 r. – niezgodnie z art. 78b ust. 1, art. 78c ust. 3 pkt 1 i 2, ust. 4 pkt 1, ust. 5 pkt 1 ustawy o systemie oświaty¹⁴, oraz w 2018 r. – niezgodnie z art. 43 ust. 1 pkt 1, ust. 2 pkt 2, ust. 3 pkt 2, art. 44 ust. 1 pkt 1, ust. 2, ust. 3 ufzo.

⁹ Dz. U. z 2021 r. poz. 1672, ze zm.

¹⁰ Dz. U. z 2021 r. poz. 1372, ze zm.

¹¹ Najwyższa Izba Kontroli formułuje dla niniejszej kontroli ocenę ogólną, jako ocenę w formie opisowej.

¹² W rozumieniu art. 2 pkt 16 ufzo.

¹³ Załącznik do obwieszczenia Rady Gminy Stare Babice z 9 maja 2019 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu Statutu Gminy Stare Babice (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2019 r. poz. 6670).

¹⁴ W brzmieniu obowiązującym przed 1 stycznia 2018 r.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe¹⁵ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

1. Zapewnienie przez Gminę warunków do realizacji zadań oświatowych

1.1. W Gminie nie powołano rady oświatowej, o której mowa w art. 78 ust. 1 ustawy Prawo oświatowe. Jak wyjaśnił Wójt Gminy, *konsultacje w sprawach związanych z edukacją prowadzone są na bieżąco z dyrektorami szkół i przedszkoli.*

(akta kontroli str. 4, 22)

1.2. W latach 2017-2021, na podstawie art. 11 ust. 7 ustawy Prawo oświatowe, Wójt Gminy przekazał Radzie Gminy pięć informacji o realizacji zadań oświatowych Gminy Stare Babice w danym roku szkolnym¹⁶. Dwie z nich, za rok szkolny: 2018/2019 i 2019/2020, zostały przekazane po terminie wynikającym z ww. przepisu ustawy, przekraczając go odpowiednio o: 404 dni (informację zamiast w 2019 r. złożono dopiero w roku następnym) i 39 dni. Ponadto informacje o realizacji zadań oświatowych za rok szkolny 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019 i 2019/2020 nie zawierały danych o wynikach nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty. Szczegółowy opis znajduje się w sekcji *stwierdzone nieprawidłowości.*

(akta kontroli str. 97-239, 288-292)

1.3. Gmina w latach 2017-2021 była organem prowadzącym dla:

- czterech szkół podstawowych, w tym trzech samodzielnych tj.: Szkoły Podstawowej im. Henryka Sienkiewicza w Starych Babicach¹⁷, Szkoły Podstawowej w Zielonkach-Parceli¹⁸, Szkoły Podstawowej w Koczargach Starych¹⁹ oraz jednej, Szkoły Podstawowej im. Armii Krajowej Grupy Kampinos w Borzęcinie Dużym²⁰, wchodzącej w skład Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Borzęcinie Dużym²¹;
- trzech przedszkoli, w tym dwóch samodzielnych: Przedszkola w Bliznem Jasińskiego²², Przedszkola w Starych Babicach²³ oraz jednego: Przedszkola w Borzęcinie Dużym²⁴, wchodzącego w skład Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Borzęcinie Dużym;
- jednego Gminnego Gimnazjum w Koczargach Starych, założonego 11 marca 1999 r.²⁵, które rozpoczęło działalność 1 września 1999 r. Gimnazjum zostało

¹⁵ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana, jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹⁶ Informacje za kolejne lata szkolne przekazano w następujących terminach: 2016/2017 – 31 października 2017 r.; 2017/2018 – 31 października 2018 r.; 2018/2019 – 9 grudnia 2020 r.; 2019/2020 – 9 grudnia 2020 r.; 2020/2021 – 25 października 2021 r.

¹⁷ Akt potwierdzający istnienie i organizację szkoły podstawowej publicznej z 18 marca 1996 r. podpisany przez Wójta Gminy Krzysztofa Turka.

¹⁸ Uchwała Nr XXVI/255/17 Rady Gminy Stare Babice z dnia 9 lutego 2017 r. w sprawie założenia Szkoły Podstawowej w Zielonkach Parcele (Dz. Urz. Woj. Maz. z dnia 10 marca 2017 r. poz. 2350). Uchwała weszła w życie 24 marca 2017 r. Szkoła rozpoczęła działalność z dniem 1 września 2017 r.

¹⁹ Uchwała Nr XXVIII/273/17 Rady Gminy Stare Babice z dnia 30 marca 2017 r. w sprawie dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego (Dz. Urz. Woj. Maz. z 20 kwietnia 2017 r., poz. 3986). Uchwała weszła w życie 4 maja 2017 r.

²⁰ Akt potwierdzający istnienie i organizację szkoły podstawowej publicznej z 18 marca 1996 r. podpisany przez Wójta Gminy Krzysztofa Turka.

²¹ Uchwała Nr VI/44/99 Rady Gminy Stare Babice z dnia 11 marca 1999 r. w sprawie utworzenia zespołu szkolno-przedszkolnego (zawierająca datę rozpoczęcia działalności 1 września 1999 r.), zmieniona uchwałą Nr IX/70/99 Rady Gminy Stare Babice z dnia 27 maja 1999 r. (przesunięcie daty rozpoczęcia działalności Zespołu na 1 września 2000 r. Uchwała Nr XXVIII/217/05 Rady Gminy Stare Babice z dnia 28 kwietnia 2005 r. w sprawie dalszego funkcjonowania Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Borzęcinie Dużym.

²² Uchwała Nr XXXIX/365/10 Rady Gminy Stare Babice z dnia 25 marca 2010 r. w sprawie założenia Przedszkola w Bliznem Jasińskiego. Przedszkole rozpoczęło działalność 1 lipca 2010 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. dnia 19 maja 2010 r. poz. 1844). Uchwała weszła w życie 2 czerwca 2010 r.

²³ Zaświadczenie Wójta Gminy Stare Babice z 14 marca 2005 r., potwierdzające funkcjonowanie przedszkola od 1 września 1989 r.

²⁴ Uchwała Nr VI/43/99 Rady Gminy Stare Babice z dnia 11 marca 1999 r. w sprawie założenia Przedszkola w Borzęcinie Dużym. Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia. Przedszkole rozpoczęło działalność 1 września 1999 r.

²⁵ Uchwała Nr VI/40/99 Rady Gminy w Starych Babicach z dnia 11 marca 1999 r. w sprawie założenia I Gimnazjum w Koczargach Starych.

przekształcone z dniem 1 września 2017 r. w Szkołę Podstawową w Koczargach Starych²⁶ (z oddziałami gimnazjalnymi) i zakończyło działalność 26 września 2019 r.²⁷.

Zgodnie z § 5 ust. 2 Statutu Gminy Stare Babice *rejestr gminnych jednostek organizacyjnych i spółek gminnych prowadzi wójt*. W trakcie kontroli ustalono, że ww. rejestr nie był prowadzony. Szczegółowy opis znajduje się w sekcji *stwierdzone nieprawidłowości*.

W latach 2017-2021 Rada Gminy podejmowała uchwały w sprawie ustalenia planu sieci szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę określając równocześnie granice obwodów publicznych szkół podstawowych. Stan w tym zakresie ustalony od 1 września 2019 r. obowiązuje do chwili obecnej²⁸.

Zgodnie z art. 33 pkt 1 lit. a) ustawy o SIO jednostki samorządu terytorialnego są zobowiązane przekazywać do RSPO dane identyfikacyjne publicznych szkół i placówek oświatowych oraz ich zespołów prowadzonych przez te jednostki. Stwierdzono rozbieżność części danych zawartych w RSPO i uchwałach Rady Gminy dotyczących szkół, przedszkoli oraz ich zespołu prowadzonych przez Gminę. Szczegółowy opis znajduje się w sekcji *stwierdzone nieprawidłowości*.

Wójt Gminy poinformował, że zgodnie z instrukcją SIO *w szkołach publicznych jako datę założenia szkoły należy uznać datę podpisania aktu założycielskiego (czyli w przypadku szkół prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego datę podjęcia stosownej uchwały)* i takie daty podawano w RSPO.

NIK wskazuje, że jest to zgodne z instrukcją SIO, natomiast należy mieć na uwadze, że data przyjęcia stosownej uchwały w rzeczywistości jest datą założenia szkoły, tylko wtedy gdy uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Dla Przedszkola w Bliznem Jasińskiego i Szkoły Podstawowej w Zielonkach-Parceli uchwały podjęto odpowiednio: 25 marca 2010 r. i 9 lutego 2017 r. (i takie daty założenia ww. placówek podano w RSPO), lecz weszły one w życie dopiero 14 dni po opublikowaniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego: 2 czerwca 2010 r. i 24 marca 2017 r. Dotyczy to także Szkoły Podstawowej w Koczargach Starych, dla której w toku kontroli skorygowano w RSPO błędną datę założenia, podając właściwą datę podjęcia uchwały 30 marca 2017 r., która jednak weszła w życie 4 maja 2017 r.

(akta kontroli str. 68-69, 97-254, 441-442, 445-447, 495-739, 768-834, 847-854, 865-866, 870-873, 914-916, 919-921)

1.4. Gmina, w okresie objętym kontrolą, nie realizowała zadań oświatowych na podstawie porozumień z innymi jednostkami samorządu terytorialnego.

(akta kontroli str. 1073-1075)

1.5. Gmina jest organem rejestrującym dla niepublicznych szkół, przedszkoli i placówek oświatowych. Na podstawie art. 168 ust. 1 ustawy Prawo oświatowe w RWOJ prowadzona jest ich ewidencja pod nazwą *Rejestr niepublicznych placówek oświatowych w Gminie Stare Babice* (dalej: Rejestr niepublicznych placówek oświatowych)²⁹.

W Rejestrze tym ujęto następujące niepubliczne placówki oświatowe:

- cztery szkoły podstawowe: Niepubliczna Szkoła Podstawowa Nr 61 Pro Futuro z Oddziałami Dwujęzycznymi w Bliznem Łaszczyńskiego, Niepubliczna Szkoła Podstawowa „EduLab” w Starych Babicach, „Big Ben” Niepubliczna Polsko-Brytyjska

²⁶ Uchwała Nr XXVIII/273/17 Rady Gminy Stare Babice z dnia 30 marca 2017 r. w sprawie dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego (Dz. Urz. Woj. Maz. z 20 kwietnia 2017 r., poz. 3986). Uchwała weszła w życie 4 maja 2017 r.

²⁷ Uchwała Nr XII/110/2019 Rady Gminy Stare Babice z dnia 26 września 2019 r. w sprawie stwierdzenia zakończenia działalności dotychczasowego Gimnazjum w Koczargach Starych.

²⁸ Uchwałą Nr X/93/2019 Rady Gminy Stare Babice z dnia 27 czerwca 2019 r. w sprawie ustalenia planu sieci szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Stare Babice oraz określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych od dnia 1 września 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. z 10 lipca 2019 r. poz. 8586). Uchwała weszła w życie 1 września 2019 r.

²⁹ Rejestr zawierał datę wpisu do ewidencji, numer zaświadczenia, nazwę lub typ szkoły lub placówki, osobę prawną lub fizyczną prowadzącą placówkę, adres szkoły lub placówki oraz uwagi, w ramach których zamieszczano m.in. informacje o wykreśleniu szkoły lub placówki, zmianie adresu i zmianie organu prowadzącego.

Szkoła Podstawowa w Lubiczowie, Niepubliczna Szkoła Podstawowa Fundacji ADYS w Lubiczowie,

- 11 przedszkoli: Niepubliczne Przedszkole „Wesoły Brzdąc” w Bliznem Jasińskiego, Niepubliczne Przedszkole Integracyjne „Tęcza” w Latchorzewie, Niepubliczne Przedszkole „Słoneczny Domek” w Lipkowie, Niepubliczne Przedszkole „I.S.” w Zielonkach-Parceli, Niepubliczne Przedszkole „Jeżyk” w Latchorzewie, Niepubliczne Przedszkole Zaczarowany Ołówek” w Starych Babicach, Niepubliczne Przedszkole Integracyjne „Zielone Słonie” w Bliznem Łaszczyńskiego, Niepubliczne Przedszkole „Zielona Akademia” w Wierzbinnie, Niepubliczne Przedszkole „Krasnoludki”³⁰ w Latchorzewie, Niepubliczne Przedszkole Mazanki w Starych Babicach i Niepubliczne Przedszkole „Zielona Polana” w Bliznem Łaszczyńskiego,
- jeden punkt przedszkolny: Przedszkole Leśne w Mariewie.

W latach 2017-2021 zostały założone cztery placówki oświatowe: Punkt przedszkolny „Leśne Zuchy” (18 lipca 2017 r.) – przekształcony w Punkt przedszkolny „Przedszkole Leśne w Mariewie), Niepubliczna Szkoła Podstawowa Fundacji ADYS w Lubiczowie (20 sierpnia 2021 r.), Niepubliczne Przedszkole Mazanki w Starych Babicach (1 września 2021 r.) i Niepubliczne Przedszkole „Zielona Polana” w Bliznem Łaszczyńskiego (23 września 2021 r.).

(akta kontroli str. 97-239, 394-413, 866-867, 916-917, 933-936, 1468-1477)

Część danych w Rejestrze niepublicznych placówek oświatowych była niezgodna ze stanem faktycznym i z danymi zawartymi w RSPO. Szczegółowy opis znajduje się w sekcji *stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 455, 459-460, 865-867, 870-917, 920-932)

Wójt Gminy nie podawał do publicznej wiadomości wykazu szkół i placówek niepublicznych zawierającego dane, o których mowa w art. 168 ust. 11 pkt 3 i 5 ustawy Prawo oświatowe, co było niezgodne z art. 168 ust. 16 tej ustawy. Szczegółowy opis znajduje się w sekcji *stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 867, 874-876, 883-886, 918)

Zgodnie z art. 33 pkt 1 lit. c) ustawy o SIO w zakresie przekazywania danych do bazy SIO jednostki samorządu terytorialnego są zobowiązane przekazywać do RSPO dane identyfikacyjne niepublicznych szkół i placówek oświatowych, wpisanych do prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego ewidencji niepublicznych szkół i placówek oświatowych oraz ich zespołów. Stwierdzono niezgodność części danych zawartych w RSPO ze stanem faktycznym. Szczegółowy opis znajduje się w sekcji *stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 770-799, 848, 851, 854-855)

1.6. Średnia liczba uczniów w poszczególnych typach szkół, dla których Gmina była organem prowadzącym, w tym średnia liczba uczniów przypadających na oddział, była następująca w poszczególnych latach:

- Szkoły podstawowe:
 - 2017 r. 1519 (21,39),
 - 2018 r. 1753 (20,87),
 - 2019 r. 1910 (20,99),
 - 2020 r. 2021 (21,27),
 - 2021 r. (do 30 września) 2002 (21,53);
- Gimnazjum:
 - 2017 r. 302 (21,30),
 - 2018 r. 179 (17,9),
 - 2019 r. 111 (22,2).

(akta kontroli str. 3-21, 34-35, 43, 97-239, 392-393, 414, 425-428)

³⁰ W RSPO wpisano Niepubliczne Przedszkole „Krasnoludki HOP”, mimo że Gmina nie wydała na tę nazwę zaświadczenia o wpisie do ewidencji niepublicznych placówek oświatowych.

1.7. Średnia liczba nauczycieli w szkołach podstawowych i gimnazjum (w latach 2017-2019), dla których Gmina była organem prowadzącym wynosiła: w 2017 r. – 182,14; w 2018 r. – 198,88; w 2019 r. – 210,7; w 2020 r. – 239,38 i w 2021 r. (do 30 września) – 265,9.

Odpowiednio, liczba uczniów przypadających średnio na jednego nauczyciela w poszczególnych latach wynosiła: 10,00; 9,71; 9,59; 8,44 i 7,54.

Nauczyciele, należący do poszczególnych kategorii awansu zawodowego, mieli następujący udział w liczbie nauczycieli ogółem (średniorocznie w przeliczeniu na etat), odpowiednio w kolejnych latach:

- dyplomowani: 42,25%, 41,28%, 39,63%, 40,21% i 39,96%,
- mianowani: 30,57%, 28,96%, 28,85%, 27,26% i 25,55%,
- kontraktowi: 22,84%, 21,83%, 21,62%, 25,92% i 27,81%,
- stażyści: 4,34%, 7,61%, 8,05%, 6,03% i 5,79%,
- nauczyciele bez stopnia awansu: 0, 0,32%, 1,84%, 0,58% i 0,90%.

Nauczyciele o niższym stopniu awansu (stażyści i kontraktowi) stanowili mniejszość zatrudnionych nauczycieli, tj. od 27,18% (w 2017 r.) do 33,6% (w 2021 r., do 30 września) liczby nauczycieli ogółem.

Kadra kierownicza w placówkach oświatowych Gminy wynosiła 16 dyrektorów i wicedyrektorów, w tym: w szkołach było trzech dyrektorów i sześciu wicedyrektorów, w Zespole Szkolno-Przedszkolnym był dyrektor i trzech wicedyrektorów, w przedszkolach było dwóch dyrektorów i jeden wicedyrektor.

(akta kontroli str. 3-21, 42, 97-239, 383-391, 429-432, 490)

1.8. W Gminie występował niedobór nauczycieli wykwalifikowanych w konkretnych specjalnościach z uwagi na ich brak na rynku pracy. W odniesieniu do roku szkolnego 2020/2021 brakowało:

- dwóch nauczycieli matematyki,
- 10 nauczycieli współorganizujących proces kształcenia,
- czterech nauczycieli edukacji przedszkolnej oraz wczesnoszkolnej,
- czterech wychowawców w świetlicy szkolnej.

Głównym problemem przy realizacji zadań oświatowych, jak poinformował Wójt Gminy, było pozyskiwanie ww. nauczycieli kierunkowych, mimo że dyrektorzy szkół zamieszczali ogłoszenia o pracę na różnych portalach np. Mazowieckiego Banku Ofert Pracy, czy Urzędu Pracy. Poinformował ponadto, że Urząd analizuje z dyrektorami szkół i przedszkoli problemy dotyczące realizacji zadań oświatowych. W toku kontroli nie przedstawiono jednak, analiz i diagnoz w tym zakresie.

(akta kontroli str. 4, 22-24, 289, 297-298)

1.9. Gmina, na podstawie art. 50 ust. 3 ustawy o SIO, była zobowiązana w terminie 30 dni od udostępnienia w SIO zestawień, zawierających dane dotyczące liczby uczniów i liczby etatów nauczycieli, niezbędnych do dokonania podziału części oświatowej subwencji ogólnej między poszczególne jednostki samorządu terytorialnego, potwierdzić prawdziwość danych zawartych w zestawieniach. Kontrolerom nie przekazano dokumentów wskazujących, że w latach 2017-2020 dokonywano weryfikacji i potwierdzania prawdziwości danych zawartych w ww. zestawieniach.

Kontrola NIK nie mogła przeprowadzić badania rzetelności danych w SIO odnośnie wybranych placówek oświatowych ponieważ, jak poinformował Wójt Gminy, zmodernizowany System Informacji Oświatowej nie daje możliwości organowi prowadzącemu sprawdzenia danych jakie wprowadzają jednostki oświatowe, a pracownicy Urzędu posiadają dostęp tylko do raportów, które generowane są na podstawie danych wprowadzanych do SIO przez te jednostki. W trakcie dokonywania oględzin SIO, Kierownik RWOJ otrzymała odpowiedź od administratora SIO, że *nie ma raportów za poprzednie lata, nie są już aktualizowane*.

W 2021 r. (w trakcie kontroli NIK) publiczne i niepubliczne placówki oświatowe otrzymały pismo od Wójta Gminy przypominające o konieczności wprowadzenia danych do SIO oraz

weryfikacji ich poprawności i kompletności³¹, a ich dyrektorzy złożyli oświadczenia, że wprowadzone na dzień 30 września 2021 r. dane do SIO są zgodne ze stanem faktycznym. Kierownik RWOJ poinformowała, że opracowywane są *tabele, które posłużą do weryfikacji danych zawartych w raportach subwencyjnych.*

(akta kontroli str. 770-799, 839-864, 933-936)

Wójt Gminy wyjaśnił, że w dokumentacji RWOJ brak jest informacji w jaki sposób dane były weryfikowane i potwierdzane. Z informacji uzyskanych od dyrektorów jednostek oświatowych wynika, iż weryfikowali dane zgromadzone w SIO, a ówczesny kierownik RWOJ przypominał o tym fakcie. Kontakty pomiędzy dyrektorami, a ówczesnym kierownikiem RWOJ były tylko w formie ustnej. Wyjaśnił ponadto, że z *informacji uzyskanych od dyrektorów jednostek wynika, iż weryfikowali dane w SIO na polecenie kierownika RWOJ. W dokumentacji RWOJ oraz w archiwum brak jest dokumentów potwierdzających ww. czynności, brak również informacji na temat nieprawidłowości w przekazywanych danych do SIO.* Obecnie dane są weryfikowane przez pracowników RWOJ. Ewentualne wątpliwości wyjaśniane są telefonicznie z pracownikami jednostek. Jednocześnie z informacji uzyskanej z Departamentu Współpracy z Samorządem Terytorialnym Ministerstwa Edukacji i Nauki wynika, iż w przypadku niepotwierdzenia przez j.s.t. danych w SIO, następuje automatyczne ich zaakceptowanie.

(akta kontroli str. 853-854)

1.10. W latach 2017-2021 w szkołach prowadzonych przez Gminę realizowano dodatkowe zajęcia edukacyjne³² finansowane z subwencji i środków własnych.

Dodatkowe zajęcia edukacyjne obejmowały:

- gimnastykę korekcyjną (razem 2382 uczniów, średnio w roku 476,4 uczniów; średnia w roku tygodniowa liczba godzin 63),
- reedukacyjne (razem 1698 uczniów, średnio w roku 339,6 uczniów; średnia w roku tygodniowa liczba godzin 78,4),
- logopedyczne (razem 1155 uczniów, średnio w roku 231 uczniów; średnia w roku tygodniowa liczba godzin 94,4),
- rewalidacyjne orientacji przestrzennej i poruszania się (razem 114 uczniów, średnio w roku 22,8 uczniów; średnia w roku tygodniowa liczba godzin 40),
- socjoterapeutyczne (razem 139 uczniów, średnio w roku 27,8 uczniów; średnia w roku tygodniowa liczba godzin 18,8),
- świetlicę szkolną (razem 3906 uczniów, średnio w roku 781,2 uczniów; średnia w roku tygodniowa liczba godzin 511,2),
- koła zainteresowań (razem 1571 uczniów, średnio w roku 314,2 uczniów; średnia w roku tygodniowa liczba godzin 33,8),
- naukę języków obcych (2020-2021) – poza obowiązkowymi (razem 341 uczniów, średnio w roku 170,5 uczniów; średnia w roku tygodniowa liczba godzin 15),
- szkolne koła sportowe (razem 388 uczniów, średnio w roku 77,6 uczniów; średnia w roku tygodniowa liczba godzin 8,4),
- terapię ręki (2019-2020), (razem 37 uczniów, średnio w roku 7,4 uczniów; średnia w roku tygodniowa liczba godzin 3,5),
- chór (2021), (razem 100 uczniów, średnio w roku 100 uczniów; średnia w roku tygodniowa liczba godzin 2),
- koło teatralne (2021), (razem 10 uczniów, średnio w roku 10 uczniów; średnia w roku tygodniowa liczba godzin 2),
- terapię SI – integrację sensoryczną (2021), (razem 26 uczniów, średnio w roku 26 uczniów; średnia w roku tygodniowa liczba godzin 24).

Ponadto Gmina, w okresie objętym kontrolą, realizowała następujące dodatkowe zadania oświatowe (nieobjęte zadaniami własnymi):

³¹ Pismo z 17 września 2021 r.

³² Zajęcia nieobjęte programem nauczania.

- Lato w Gminie, zorganizowane w lipcu 2018 r. i 2019 r. w Szkole Podstawowej w Zielonkach-Parceli dla dzieci ze wszystkich gminnych szkół, na łączną kwotę 839,81 tys. zł (w tym: w 2018 r. 341,40 tys. zł, w 2019 r. 498,41 tys. zł);
- Zima w Gminie, zadanie realizowane przez szkoły w jednym tygodniu ferii zimowych dla swoich uczniów w latach 2017-2021 na kwotę 348,83 tys. zł (w tym w 2017 r. 35,37 tys. zł, w 2018 r. 67,35 tys. zł, w 2019 r. 91,13 tys. zł, w 2020 r. 98,23 tys. zł i w 2021 r. 56,74 tys. zł);
- dodatkowe zajęcia z języka angielskiego (w latach 2017-2021);
- dodatkowe zajęcia z matematyki (w latach 2017-2021).

Wójt Gminy wyjaśnił, że zajęcia z matematyki oraz języka angielskiego były prowadzone w jednostkach oświatowych za zgodą organu prowadzącego, a większość dyrektorów dokonywała ewaluacji prowadzonych zajęć. Ewaluacja zajęć omawiana była w szkołach podczas zespołów przedmiotowych oraz na radach pedagogicznych. Wprowadzenie dodatkowych godzin znacznie zwiększyło efekty nauczania, co uwidoczniło się w wynikach osiągniętych przez uczniów oraz w wynikach konkursów przedmiotowych.

(akta kontroli str. (akta kontroli str. 4, 22, 288-289, 292-301))

1.11. Do egzaminów po ósmej klasie szkoły podstawowej przystąpiło w poszczególnych latach szkolnych:

- 163 uczniów w roku szkolnym 2018/2019, z których 15 uzyskało wynik 100%, 126 wynik w przedziale 99%-50% i 22 wynik poniżej 50%,
- 180 uczniów w roku szkolnym 2019/2020, z których dziewięciu uzyskało wynik 100%, 121 wynik w przedziale 99%-50% i 50 wynik poniżej 50%,
- 191 uczniów w roku szkolnym 2020/2021, z których 40 uzyskało wynik 100%, 105 wynik w przedziale 99%-50% i 46 wynik poniżej 50%.

Przewodniczący Rady Gminy wyjaśnił, że wyniki egzaminów po ósmej klasie szkoły podstawowej były przedmiotem posiedzenia Rady Gminy Stare Babice w punkcie dotyczącym omawiania informacji o stanie realizacji zadań oświatowych, lecz *Rada Gminy nie stawiała diagnoz dotyczących realizacji zadań oświatowych.*

(akta kontroli str. 97-239, 435-436, 454-459)

1.12. Wśród uczniów szkół prowadzonych przez gminę byli finaliści i laureaci olimpiad naukowych i konkursów, i tak:

a) Finaliści olimpiad i konkursów tematycznych: pięć osób (olimpiada matematyczna 2017/2018, olimpiada języka niemieckiego 2019/2020, Konkurs biblijny Hieronimus 2020/2021 – trzy osoby z SP w Koczargach Starych, Kuratoryjny Konkurs Języka Angielskiego 2020 – jedna osoba z SP w Borzęcinie Dużym, Konkurs Przedmiotowy Chemiczny 2020 – jedna osoba z SP w Zielonkach-Parceli).

b) Laureaci olimpiad i konkursów w latach 2017-2021 – 75 osób:

- 2017 r., jedna osoba z SP w Zielonkach-Parceli – Ogólnopolska Olimpiada Języka Angielskiego Olimpuz;
- 2018 r., cztery osoby z SP w Zielonkach-Parceli, w tym: dwie – Ogólnopolska Olimpiada Języka Angielskiego Olimpuz, dwie – Ogólnopolska Olimpiada Zadań Logicznych;
- 2018/2019, jedna osoba z SP w Koczargach Starych – Konkurs fizyczny;
- 2019 r., trzy osoby z SP w Zielonkach-Parceli, w tym: jedna – Międzynarodowy Konkurs Matematyczny Kangur, jedna – Ogólnopolska Olimpiada Olimpuz z chemii i jedna – Ogólnopolska Olimpiada Olimpuz z matematyki;
- 2019/2020, jedna osoba z SP w Koczargach Starych – Konkurs biologiczny;
- 2020 r., 19 osób z SP w Zielonkach-Parceli, w tym 14 – Ogólnopolska Olimpiada Olimpuzek z języka angielskiego, cztery – Ogólnopolska Olimpiada Olimpuz z języka angielskiego, jedna – Ogólnopolska Olimpiada przedmiotowa z matematyki Olimpuz;

- 2020/2021, trzy osoby, w tym: jedna z SP w Koczargach Starych – Konkurs biblijny Hieronimus, dwie z SP w Starych Babicach: jedna – Kuratoryjny Konkurs przedmiotowy z języka polskiego, jedna – Kuratoryjny Konkurs przedmiotowy z WOS-u;
- 2021 r., 41 osób z SP w Zielonkach-Parceli, w tym 14 – Ogólnopolska Olimpiada Olimpusek z języka angielskiego, dziewięć – Ogólnopolska Olimpiada Olimpusek z języka angielskiego, dwie – Ogólnopolska Olimpiada przedmiotowa z geografii Olimpusek, pięć – Ogólnopolska Olimpiada przedmiotowa z matematyki Olimpusek, pięć – Ogólnopolska Olimpiada przedmiotowa z matematyki Olimpusek, trzy – Ogólnopolska Olimpiada przedmiotowa z języka polskiego Olimpusek, jedna – Ogólnopolska Olimpiada przedmiotowa z języka polskiego Olimpusek, jedna – Ogólnopolska Olimpiada przedmiotowa z chemii Olimpusek, jedna – Ogólnopolska Olimpiada Wiedzy Chemicznej dla szkół podstawowych organizowana przez Wydział Chemii Uniwersytetu Jagiellońskiego – II etap;
- 2021/2022, dwie osoby z SP w Starych Babicach – Kuratoryjny konkurs przedmiotowy z języka angielskiego.

(akta kontroli str. 4, 22-23, 82-239)

1.13. W okresie 2017-2021 (do 30 września) do Urzędu Gminy wpłynęła jedna skarga dotycząca funkcjonowania szkół, przedszkoli i placówek oświatowych, na dyrektora SP w Zielonkach-Parceli na temat *podejmowania działań w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych ucznia*³³. Pismem z 15 lipca 2020 r. Zastępca Wójta Gminy przekazał skargę do rozpatrzenia Przewodniczącemu Rady Gminy, co zostało uwidocznione w rejestrze skarg i wniosków, które wpłynęły do Rady Gminy³⁴. Przewodniczący Rady Gminy przekazał skargę do zaopiniowania Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy.

Przewodniczący Rady Gminy pismami z 12 sierpnia 2020 r., 9 września 2020 r. i 7 października 2020 r. kierowanymi do wnoszącej skargę informował o niemożliwości rozpatrzenia skargi w terminie 30 dniowym, deklarując jej rozpatrzenie kolejno do 15 września, 15 października i 15 listopada 2020 r., podając jako uzasadnienie brak opinii Komisji Skarg Wniosków i Petycji Rady Gminy. Rada Gminy podjęła uchwałę Nr XXIV/265/2020 z 3 listopada 2020 r. w sprawie przekazania skargi do rozpatrzenia według właściwości, zgodnie z wnioskiem Komisji, Mazowieckiemu Kuratorowi Oświaty jako organowi sprawującemu nadzór pedagogiczny nad szkołą.

Pismem z 4 listopada 2020 r. Przewodniczący Rady Gminy przekazał Mazowieckiemu Kuratorowi Oświaty skargę do rozpatrzenia wg właściwości wraz z podjętą uchwałą Rady Gminy z 3 listopada 2020 r. Przewodniczący Rady Gminy pismem z 4 listopada 2020 r. powiadomił również wnoszącą skargę o przekazaniu skargi do rozpatrzenia Mazowieckiemu Kuratorowi Oświaty oraz przesłał uchwałę Rady Gminy z 3 listopada 2020 r. Do dnia zakończenia kontroli Przewodniczący Rady Gminy oraz Wójt Gminy nie mieli wiedzy jak skarga została rozpatrzona przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty, nie zwracali się również do niego o informację w tym zakresie.

(akta kontroli str. 5,23, 96, 437-441, 445, 740-767)

1.14. Wójt Gminy wyjaśnił, że *na Gminę nie nałożono zadań oświatowych na które nie zostały przekazane środki z budżetu państwa*.

Na zwiększenie wydatków ponoszonych ze środków własnych Gminy na zadania oświatowe miały wpływ: dodatkowe zajęcia m.in. z języka angielskiego, matematyki, wychowania fizycznego, muzyki i chóru; zatrudnianie nauczycieli współorganizujących proces nauczania dla dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego oraz realizacja zaleceń wynikających z orzeczeń i opinii oraz podziały na grupy w przypadku zajęć z wychowania fizycznego, języków obcych nowożytnych i informatyki.

Wójt Gminy poinformował, że Gmina nie otrzymała pomocy rzeczowej od administracji rządowej na funkcjonowanie szkół i przedszkoli.

³³ Ujęta w poz. 3 w Rejestrze Skarg, Wniosków i Petycji SEG.1510 Rejestr skarg i wniosków załatwionych bezpośrednio (w tym na jednostki podległe) 4 czerwca 2020 r.

³⁴ Ujęta w poz. 2 w Rejestrze Skarg i Wniosków BR.1510 15 lipca 2020 r.

W związku z COVID-19, jak poinformował Wójt Gminy, nie było przypadków zwalniania nauczycieli oraz obniżania pensum godzin.

Gmina, w czasie nauki zdalnej spowodowanej COVID-19 monitorowała problem wykluczenia cyfrowego dzieci i młodzieży, w ramach którego:

- w maju 2020 r. ZPFZ zebrał i opracował dane przygotowane przez szkoły i przedszkola, do *Ankiety dla gmin w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego dotyczącej sytuacji związanej z epidemią COVID-19*, w ramach której wskazano m.in. WARIANT IV, tj. *zapotrzebowanie szkół na zakup niezbędnego sprzętu, oprogramowania i przeprowadzenie szkoleń przygotowujących szkoły, uczniów i nauczycieli z gmin WOF do pracy zdalnej w ramach osi priorytetowej X „Edukacja dla rozwoju regionu” RPO WM 2014-20 (Poddziałanie 10.1.2 Edukacja ogólna w ramach ZIT)*³⁵;
- w okresie wrzesień – październik 2020 r. ZPFZ zebrał i opracował dane przygotowane przez szkoły w ramach *Ankiety dla gmin ZIT WOF, dotyczące wydatków poniesionych w 2020 r. na potrzeby szkół i placówek prowadzących kształcenie ogólne w związku z COVID-19* oraz ewentualnego dalszego zapotrzebowania na sprzęt oraz oprogramowanie dla uczniów i nauczycieli do nauki zdalnej*³⁶;
- w 2020 r. Gmina zakupiła i przekazała szkołom zestawy komputerowe dla 44 uczniów (laptopy z oprogramowaniem MS Office, dodatkowym wyposażeniem i routerem) oraz 43 szt. abonamentu mobilnego Internetu, jako wsparcie w nauce zdalnej uczniów, którzy wymagali takiego wsparcia, w ramach programu „Zdalna szkoła” (odpowiednio: 25 i 25) oraz „Zdalna szkoła+” (odpowiednio: 19 i 18) współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020.

(akta kontroli str. 4, 23, 442, 463-464, 467-487)

1.15. W Gminie Stare Babice w latach 2017-2021 wszystkie dzieci w wieku przedszkolnym były zakwalifikowane w postępowaniu rekrutacyjnym do placówek wychowania przedszkolnego. 70,2% miejsc (2363) zapewniono w przedszkolach prowadzonych przez Gminę, 29,8% miejsc (1003) w przedszkolach niepublicznych.

W poszczególnych latach szkolnych w przedszkolach prowadzonych przez Gminę zapewniono następującą liczbę miejsc: 2017/2018 – 547, 2018/2019 – 555, 2019/2020 – 622 i 2020/2021 – 639. Brakującą liczbę miejsc dla dzieci w przedszkolach publicznych Gmina zapewniła w przedszkolach niepublicznych wyłonionych w otwartych konkursach ofert na realizację zadania publicznego pn. *Zapewnienie dzieciom w wieku przedszkolnym, zamieszkałym na terenie gminy Stare Babice, możliwości odbycia obowiązku rocznego przygotowania przedszkolnego lub prawa do korzystania z wychowania przedszkolnego w niepublicznym przedszkolu.*

W poszczególnych latach szkolnych w przedszkolach niepublicznych zapewniono następującą liczbę miejsc: 2017/2018 – 168, 2018/2019 – 206, 2019/2020 – 273 i 2020/2021 – 356.

Gmina zawarła umowy z niepublicznymi przedszkolami (dalej: NP) i poniosła w poszczególnych latach na ten cel następujące wydatki (kwota wykorzystanej dotacji):

- 2017 r. – 603,07 tys. zł (NP „Jeżyk”, NP „Słoneczny Domek”, NP „Wesoły Brzdąc”),
- 2018 r. – 2263,19 tys. zł (NP „Jeżyk”, NP „Słoneczny Domek”, NP „Wesoły Brzdąc”, NP „Zielona Akademia”),
- 2019 r. – 3814,55 tys. zł (NP „Jeżyk”, NP „Słoneczny Domek”, NP „Wesoły Brzdąc”, NP „Zielona Akademia”, NP „Zaczarowany Ołówek”),
- 2020 r. – 4618,56 tys. zł (NP „Jeżyk”, NP „Słoneczny Domek”, NP „Wesoły Brzdąc”, NP „Zielona Akademia”, NP „Zaczarowany Ołówek”),
- 2021 r. (do 30 września) – 3645,28 tys. zł (NP „Jeżyk”, NP „Słoneczny Domek”, NP „Wesoły Brzdąc”, NP „Zielona Akademia”, NP „Zaczarowany Ołówek”).

(akta kontroli str. 4, 24, 46-65, 442-443, 464-466)

³⁵ Ankieta z załącznikiem dotycząca wariantu IV z 20 maja 2020 r.

³⁶ Ankieta z 9 października 2020 r.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wójt Gminy przekazał Radzie Gminy informacje o realizacji zadań oświatowych Gminy Stare Babice w roku szkolnym 2018/2019 i 2019/2020 w dniu 9 grudnia 2020 r., przekraczając termin określony w art. 11 ust. 7 ustawy Prawo oświatowe, odpowiednio o: 404 dni i 39 dni. Uniemożliwiło to dokonanie przez Radę Gminy oceny realizacji zadań oświatowych w roku szkolnym 2018/2019 bezpośrednio po jego zakończeniu.

Ponadto, w informacjach składanych w latach 2017-2020 brak było danych o wynikach nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty, wymaganej przez art. 11 ust. 7 pkt 2 ustawy Prawo oświatowe pomimo, że Kurator przeprowadził w tym okresie w szkołach prowadzonych przez Gminę pięć kontroli: jedną w I Gminnym Gimnazjum w Koczargach Starych³⁷ i cztery w Szkole Podstawowej w Zielonkach-Parceli³⁸.

(akta kontroli str. 134-193, 288-292)

Wójt Gminy wyjaśnił, że *przyczyną zaistniałej sytuacji, były m.in. zmiany kadrowe na stanowisku kierownika RWOJ, tj. osoby merytorycznej do sporządzenia ww. informacji, a następnie długotrwała nieobecność kierownika spowodowana chorobą. Powyższe problemy organizacyjne i osobowe spowodowane były głównie okresem pandemii Sars-Cov2 oraz jej wpływem na ograniczenie działań jednostki. Konieczna stała się gradacja realizowanych zadań.* Wójt poinformował, że nie bez znaczenia był brak współdziałania ze strony Komisji Oświaty, Spraw Społecznych, Kultury i Kultury Fizycznej Rady Gminy, gdyż w ww. okresie działalność tej komisji była bardzo ograniczona, tj. w roku 2020 odbyły się zaledwie dwa jej posiedzenia, z czego tylko jedno dotyczyło spraw oświatowych.

Wyjaśnił ponadto, że *ówcześni kierownicy RWOJ nie przedstawiali informacji dotyczących nadzoru pedagogicznego, gdyż zakres kontroli przeprowadzanych w jednostkach wydawał się być dość wąski.*

(akta kontroli str. 290-292)

2. W Gminie nie prowadzono *rejestrów gminnych jednostek organizacyjnych i spółek gminnych*, co było obowiązkiem Wójta Gminy, wynikającym z § 5 ust. 2 Statutu Gminy. W Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Gminy Stare Babice³⁹ żadnej z komórek organizacyjnych, ani żadnemu pracownikowi Urzędu nie przypisano zadania dotyczącego prowadzenia ww. rejestru. Kontrolerom nie przekazano dokumentów potwierdzających prowadzenie rejestru. Wykaz gminnych jednostek organizacyjnych nie był także załączony do Statutu Gminy. W toku kontroli NIK, 8 listopada 2021 r., w Urzędzie rozpoczęto prowadzenie *Rejestru Gminnych Jednostek Budżetowych*.

(akta kontroli str. 495-580, 800-834, 848, 854)

Wójt Gminy poinformował, że od 8 listopada 2021 r. w Urzędzie prowadzony jest zaktualizowany Rejestr gminnych jednostek organizacyjnych. Aktualizacja wynikała z braków odpowiednich treści w przedmiotowym Rejestrze, począwszy od 2019 r. a obecnie Rejestr prowadzony jest w formie papierowej z zapisem elektronicznym. Jak wyjaśnił, *z informacji uzyskanych od pracownika tutejszego Urzędu wynika, że w przeszłości za Rejestr była odpowiedzialna Pani Sekretarz Gminy.* Poinformował jednocześnie, że *nie dysponuje żadnym dokumentem, który potwierdziłby, że Rejestr był prowadzony, a osobą odpowiedzialną za Rejestr była Sekretarz Gminy.* Wójt Gminy zadeklarował ponadto aktualizację Regulaminu Organizacyjnego Urzędu i przypisanie prowadzenia Rejestru odpowiedniej komórce organizacyjnej oraz jego publikację w BIP Gminy.

(akta kontroli str. 854)

³⁷ Rok szkolny 2016/2017, kontrola w maju 2017 r. dotycząca zgodności z przepisami prawa prowadzenia przez szkołę dokumentacji przebiegu nauczania.

³⁸ Rok szkolny 2017/2018, kontrola w listopadzie 2017 r. dotycząca zgodności z przepisami prawa, przygotowania szkoły do roku szkolnego; rok szkolny 2018/2019, kontrola dotycząca realizacji podstawy programowej; rok szkolny 2019/2020, dwie kontrole: dotyczące zgodności z prawem działań szkoły w zakresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom (kontrola we wrześniu 2020 r.) i ewaluacji problemowej (kontrola w lutym 2020 r.).

³⁹ Załącznik do zarządzenia Nr 5/2021 Wójta Gminy Stare Babice z dnia 11 stycznia 2021 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Stare Babice.

Odnosząc się do wyjaśnień Wójta Gminy, należy podkreślić, że kontrolerom nie przedstawiono żadnego dowodu potwierdzającego prowadzenie rejestru gminnych jednostek organizacyjnych i spółek gminnych przed 8 listopada 2021 r. Dodatkowo NIK zauważa, że Rejestr Gminnych Jednostek Budżetowych, przedłożony do kontroli 9 listopada 2021 r., nie spełniał wymogów określonych w § 5 ust. 2 Statutu Gminy, ponieważ nie zawierał wszystkich gminnych jednostek organizacyjnych i spółek gminnych.

3. Gmina przekazała do RSPO nierzetelne dane identyfikacyjne publicznych szkół i przedszkoli oraz ich zespołu, prowadzonych przez Gminę, oraz niepublicznych szkół i placówek oświatowych, dla których Gmina jest organem rejestrującym, w ramach obowiązku wynikającego z art. 33 pkt 1 lit. a) i c) ustawy o SIO. Dotyczyło to:

a) Na podstawie analizy tabeli *Podmioty zarejestrowane w RSPO w roku szkolnym 2021/2022 wg stanu na 28 października 2021 r.* dla Gminy Stare Babice wygenerowanej z SIO oraz stosownych uchwał Rady Gminy ustalono, że dla:

- Przedszkola w Borzęcinie Dużym w RSPO podana była data 26 października 2000 r., jako data założenia przedszkola, a 27 października 2000 r. jako data rozpoczęcia działalności, mimo że przedszkole zostało założone 11 marca 1999 r., a rozpoczęło działalność 1 września 1999 r.;
- Przedszkola w Starych Babicach w RSPO podana była data 1 stycznia 1992 r., jako data założenia i rozpoczęcia działalności, mimo że Gmina dysponuje zaświadczeniem ówczesnego Wójta Gminy, potwierdzającego funkcjonowanie przedszkola od 1 września 1989 r.;
- Szkoły Podstawowej w Koczargach Starych w RSPO podana była jako data założenia 9 lutego 2017 r., mimo że decyzja dotycząca powołania szkoły została zawarta w uchwale Nr XXVIII/273/17 Rady Gminy Stare Babice z dnia 30 marca 2017 r. w sprawie dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego, w ramach której przekształcono I Gminne Gimnazjum w Koczargach Starych w ośmioletnią Szkołę Podstawową w Koczargach Starych (weszła w życie 4 maja 2017 r.);
- Szkoły Podstawowej im. Armii Krajowej Grupy Kampinos w Borzęcinie Dużym i Przedszkola w Borzęcinie Dużym w RSPO podana była data 26 października 2000 r., jako data włączenia tych placówek do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Borzęcinie Dużym, mimo że ww. placówki włączono do Zespołu uchwałą Nr VI/44/99 Rady Gminy Stare Babice z dnia 11 marca 1999 r. w sprawie utworzenia zespołu szkolno-przedszkolnego (weszła w życie z dniem podjęcia).

Przedstawione powyżej nieścisłości zawarte w RSPO nie miały wpływu na naliczenie subwencji oświatowej dla Gminy.

(akta kontroli str. 581-722, 770-799, 865-866, 870-873, 914-916, 919-921)

Wójt Gminy poinformował o dokonaniu sprostowania części danych w RSPO w wyniku kontroli NIK.

(akta kontroli str. 914-915)

NIK zauważa dokonane w toku kontroli korekty dotyczące Przedszkola w Borzęcinie Dużym i SP w Koczargach Starych, zwraca jednak uwagę na potrzebę pełnej weryfikacji zapisów w RSPO.

b) Na podstawie analizy tabel *Podmioty zarejestrowane w RSPO w roku szkolnym 2020/2021 wg stanu na 25 sierpnia 2021 r. oraz w roku szkolnym 2021/2022 wg stanu na 28 października 2021 r.* dla Gminy Stare Babice wygenerowanych z SIO oraz Rejestru niepublicznych placówek oświatowych ustalono, że w RSPO:

- w roku szkolnym 2020/2021 wg stanu na 25 sierpnia 2021 r. wykazane były Punkty przedszkolne: Kameleon i Krasnoludki, które zostały wykreślone z Rejestru odpowiednio w 2014 i 2015 r. oraz Niepubliczne Przedszkole Krasnal wyrejestrowane w 2016 r. (w toku kontroli placówki wykreślono z RSPO, wg stanu na 28 października 2021 r. nie wykazywano ich w roku szkolnym 2021/2022);

- w roku szkolnym 2020/2021 wg stanu na 25 sierpnia 2021 r., dane dla Niepublicznego Przedszkola Integracyjnego „Tęcza” i Niepublicznego Przedszkola „Słoneczny Domek” były niekompletne, nie zawierały organów prowadzących (w toku kontroli, wg stanu na 28 października 2021 r., uzupełniono dane dla NPI „Tęcza”);
- wykazane było Niepubliczne Przedszkole „Krasnoludki HOP”, mimo że placówka o takiej nazwie nie została zarejestrowana (zaświadczenie Nr 1/2014[1] z dnia 30 kwietnia 2015 r. o wpisie do ewidencji niepublicznych placówek oświatowych dotyczy placówki o nazwie Niepubliczne Przedszkole „Krasnoludki”, a innego zaświadczenia nie wydano);
- podana była data 23 marca 2004 r., jako data założenia Niepublicznego Przedszkola „Wesoły Brzdąc”, mimo że przedszkole wpisano do ewidencji 8 września 2009 r.⁴⁰;
- podana była data 14 lipca 2008 r., jako data założenia Niepublicznego Przedszkola Integracyjnego „Tęcza”, a przedszkole wpisano do ewidencji 29 września 2008 r.

Przedstawione powyżej nieścisłości zawarte w RSPO nie miały wpływu na naliczenie subwencji oświatowej dla Gminy.

(akta kontroli str. 455, 459-460, 770-799, 848, 851, 854-855, 866-867, 870-873, 916-917, 920-921, 1468-1469, 1472-1473)

Wójt Gminy wyjaśnił, że obecnie dane są weryfikowane, jak również dokonywane są korekty w RSPO, *wcześniej brak zmian mógł wynikać z przeoczenia*. Poinformował, że dla Niepublicznego Przedszkola „Wesoły Brzdąc” dokonano korekty w RSPO 25 listopada 2021 r. zgodnie z wydanym zaświadczeniem, tj. z datą 8 września 2009 r.

Wyjaśnił ponadto, że *w maju 2015 r. Punkt Przedszkolny „Krasnoludki” został przekształcony na Przedszkole „Krasnoludki”, a następnie na „Krasnoludki Hop”. Nie wydano stosownych zaświadczeń o dokonanych zmianach.*

(akta kontroli str. 916-917)

NIK zauważa dokonane w toku kontroli korekty dotyczące: wykreślenia Punktów Przedszkolnych: „Kameleon” i „Krasnoludki”, NP „Krasnal”; NP Integracyjnego „Tęcza” i NP „Słoneczny Domek” w zakresie danych o organach prowadzących oraz NP „Wesoły Brzdąc”, zwraca jednak uwagę na potrzebę pełnej weryfikacji zapisów w RSPO oraz wydania zaświadczenia dla NP „Krasnoludki HOP”, zgodnego ze stanem faktycznym.

4. Nierzetelnie prowadzono ewidencję szkół i placówek niepublicznych, o której mowa w art. 168 ust. 1 ustawy Prawo oświatowe – w postaci *Rejestru niepublicznych placówek oświatowych w Gminie Stare Babice*. Część danych zawartych w *Rejestrze niepublicznych placówek oświatowych* była niezgodna ze stanem faktycznym. I tak:

- w poz. 15 wykazywano Punkt przedszkolny „Krasnoludki” (wpisany 6 sierpnia 2014 r.), mimo że został przekształcony w Niepubliczne Przedszkole „Krasnoludki”⁴¹, które rozpoczęło działalność 1 maja 2015 r., lecz nie zostało wpisane do Rejestru niepublicznych placówek;
- w poz. 1 i 2 wykazywano dwie placówki (wpisane w 1996 r.), dla których Gmina nie jest organem rejestrującym tj.: Studio Muzyczne (obecnie rejestrowane przez Powiat Warszawski Zachodni) i Prywatna Szkoła Muzyczna I stopnia (obecnie rejestrowana przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego);
- w poz. 12 wykazywano Niepubliczne Przedszkole „Zielona Akademia” i pierwotny organ prowadzący, mimo że organ prowadzący zmienił się 25 sierpnia 2014 r. na podstawie stosownego zaświadczenia⁴²;
- w poz. 17 wykazywano Punkt przedszkolny „Leśne Zuchy” – przedszkole leśne i pierwotny organ prowadzący, mimo że został przekształcony w Punkt przedszkolny

⁴⁰ Zaświadczenie Nr 1/2009 z dnia 8 września 2009 r. o wpisie do ewidencji niepublicznych placówek oświatowych.

⁴¹ Zaświadczenie Nr 1/2014[1] z dnia 30 kwietnia 2015 r. o wpisie do ewidencji niepublicznych placówek oświatowych.

⁴² Zaświadczenie Nr 1/2012[1] z dnia 25 sierpnia 2014 r. o wpisie do ewidencji niepublicznych placówek oświatowych.

- Przedszkole Leśne w Mariewie z nowym organem prowadzącym (zmienianym ponownie w 2021 r.)⁴³;
- w poz. 8 wykazywano Niepubliczne Przedszkole Integracyjne „Tęcza” z pierwotnym organem prowadzącym; nie odnotowano zmiany organu prowadzącego⁴⁴;
- poz. 11 wykazywano Punkt przedszkolny „Zielone Słonie” i pierwotny organ prowadzący, mimo że został przekształcony w Niepubliczne Przedszkole Integracyjne „Zielone Słonie” i zmienił się organ prowadzący⁴⁵.

W toku kontroli dokonywano korekt w Rejestrze niepublicznych placówek oświatowych.
(akta kontroli str. 863-917, 922-932, 1468-1473)

Wójt Gminy wyjaśnił, że brak zmian w Rejestrze niepublicznych placówek oświatowych *może wynikać z przeoczenia. Obecnie dane są weryfikowane.*

(akta kontroli str. 917)

5. Wójt Gminy nie podawał do publicznej wiadomości wykazu szkół i placówek niepublicznych. Było to niezgodne z art. 168 ust. 16 ustawy Prawo oświatowe, obowiązującym od 1 września 2019 r., zgodnie z którym organy jednostek samorządu terytorialnego prowadzące ewidencję szkół i placówek niepublicznych, podają do publicznej wiadomości wykaz szkół i placówek niepublicznych, zawierający dane, o których mowa w ust. 11 pkt 3 i 5 ww. ustawy (tj. nazwę oraz odpowiednio typ lub rodzaj szkoły lub placówki oraz adres szkoły lub placówki oraz innych lokalizacji prowadzenia zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, jeżeli ich utworzenie zostało przewidziane).

(akta kontroli str. 867, 870-891)

Wójt Gminy podał, że *w trakcie kontroli zamieszczono rejestr w Biuletynie Informacji Publicznej* <https://starebabice.bip.net.pl/?c=378>

(akta kontroli str. 918)

Wobec zamieszczenia w toku kontroli w dniu 24 listopada 2021 r. w BIP Gminy wykazu szkół i placówek niepublicznych, NIK odstępuje od sformułowania wniosku pokontrolnego w tym zakresie.

OCENA CZĄSTKOWA

W okresie objętym kontrolą Gmina zapewniła warunki do realizacji zadań oświatowych dotyczących prowadzenia szkół i przedszkoli publicznych oraz przekazywania środków na działanie oświatowych placówek niepublicznych. Gmina zrealizowała zadania obowiązkowe. Ponadto wykonywała zadania dodatkowe, które finansowała ze środków własnych. NIK wskazuje jednak na nieprawidłowości związane m.in. z przekazaniem do Rady Gminy informacji o realizacji zadań oświatowych Gminy w roku szkolnym 2018/2019 i 2019/2020 po terminie wynikającym z ustawy Prawo oświatowe (w tym w pierwszym przypadku opóźnienie wynosiło ponad rok), nieprowadzeniem *rejestru gminnych jednostek organizacyjnych i spółek gminnych*, nierzetelnym prowadzeniem ewidencji szkół i placówek niepublicznych oraz niepodawaniem do publicznej wiadomości wykazu tych szkół i placówek, jak również przekazaniem do RSPO nierzetelnych danych identyfikacyjnych publicznych szkół i przedszkoli prowadzonych przez Gminę, a także niepublicznych szkół i przedszkoli, dla których Gmina jest organem rejestrującym.

OBSZAR

2. Finansowanie zadań oświatowych

Opis stanu faktycznego

2.1. W latach 2017-2021 w uchwałach organu stanowiącego zaplanowano dochody budżetowe Gminy z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej w następujących wysokościach: w 2017 r. – 16 096,33 tys. zł; w 2018 r. – 18 162,28 tys. zł; w 2019 r. – 21 907,81 tys. zł; w 2020 r. – 23 696,20 zł i w 2021 r. – 28 129,30 tys. zł. Przyjęte kwoty

⁴³ Zaświadczenia o zmianie danych we wpisie do ewidencji niepublicznych placówek oświatowych: Nr 4/2017 z dnia 22 grudnia 2017 r. i Nr 6/2021 z dnia 17 listopada 2021 r.

⁴⁴ Zaświadczenie Nr 1/2008[1] z dnia 28 grudnia 2009 r. o wpisie do ewidencji niepublicznych placówek oświatowych.

⁴⁵ Zaświadczenia: Nr 1/2012[1] z dnia 8 stycznia 2013 r. i Nr 1/2012[2] z dnia 18 października 2013 r., o wpisie do ewidencji niepublicznych placówek oświatowych.

dochodów pochodzące z subwencji były zgodne z kwotami wynikającymi z informacji przekazanych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych⁴⁶.

(akta kontroli str. 28, 255-258, 263-266, 270-283, 1074, 1076-1158, 1824)

Obsługę finansową gminnych placówek oświatowych prowadził RWOJ. Zgodnie z wyjaśnieniem Skarbnika Gminy dotyczącym nadzoru nad realizacją zadań prowadzonych przez RWOJ⁴⁷ w ramach Urzędu Gminy wyodrębniono Referat Wspólnej Obsługi Jednostek⁴⁸, któremu powierzono m.in. obowiązki w zakresie rachunkowości, sprawozdawczości, rozliczeń finansowych i realizacji dochodów. W latach 2017-2021, na podstawie art. 54 ust. 1 ufp, wydawano upoważnienia pracownikom RWOJ m.in. do: prowadzenia rachunkowości jednostek obsługiwanych, wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi jednostek obsługiwanych, dokonywania wstępnej kontroli: zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym, kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych. Nadzór nad ww. czynnościami sprawował Skarbnik Gminy.

(akta kontroli str. 68-69, 461-462)

2.2. W latach 2017-2021 (do 30 września) Gmina otrzymała: część oświatową subwencji ogólnej w łącznej kwocie 103 664,33 tys. zł, środki z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej w łącznej kwocie 1573,79 tys. zł, dotacje z budżetu państwa na bieżące zadania oświatowe w łącznej kwocie 6523,06 tys. zł, pozostałe dotacje na zadania oświatowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich 3534,59 tys. zł, środki z innych źródeł na zadania oświatowe 173,14 tys. zł. Plan dochodów jednostki wynikający z uchwał budżetowych zgodny był z wielkością otrzymanych środków z powyższych źródeł. W poszczególnych latach zrealizowano dochody na zadania oświatowe w następującej wysokości: w 2017 r. – 17 834,97 tys. zł, w 2018 r. – 21 004,22 tys. zł, w 2019 r. – 24 788,44 tys. zł, w 2020 r. – 26 176,61 tys. zł i w 2021 r. (do 30 września) – 25 286,87 tys. zł. Udział dochodów budżetowych na zadania oświatowe w wykonanych dochodach ogółem kształtował się na poziomie 16,61% w 2017 r., 16,72% w 2018 r., 16,83% w 2019 r., 17,03% w 2020 r. i 19,52% w 2021 r. (wg stanu na 30 września). Udział wykonanych dochodów z tytułu subwencji (łącznie z rezerwą) na zadania oświatowe w dochodach ogółem wynosił: w 2017 r. – 15,38%, w 2018 r. – 14,58%, w 2019 r. – 15,27%, w 2020 r. – 15,64% i w 2021 r. (wg stanu na 30 września) – 18,43%. Udział wykonanych dochodów z tytułu dotacji na zadania oświatowe w dochodach ogółem wynosił: w 2017 r. – 1,01%, w 2018 r. – 0,93%, w 2019 r. – 0,83%, w 2020 r. – 0,87% i w 2021 r. (wg stanu na 30 września) – 1,02%.

(akta kontroli str. 68-69, 461-462, 938-941, 1824)

2.3. W okresie 2017-2021 (do 30 września) nie wystąpiły przypadki zwrotu nienależnej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej w wyniku ustalenia i otrzymania jej w wysokości wyższej od należnej.

(akta kontroli str. 24)

2.4.1. W okresie objętym kontrolą Gmina przeznaczyła środki otrzymane z części oświatowej subwencji ogólnej w wysokości 105 238,12 tys. zł na zadania oświatowe. Wydatki ogółem na zadania oświatowe stanowiły kwotę 257 664,98 tys. zł, w tym: w 2017 r. – 59 109,07 tys. zł, w 2018 r. – 55 488,17 tys. zł, w 2019 r. – 48 495,14 tys. zł, w 2020 r. – 52 657,11 tys. zł, w 2021 r. (do 30 września) – 41 915,49 tys. zł. Udział części oświatowej subwencji ogólnej w wydatkach ogółem wyniósł: w 2017 r. – 27,95%, w 2018 r. – 33,02%, w 2019 r. – 46,37%, w 2020 r. – 45,66% i w 2021 r. – 56,95% (do 30 września). Kwota

⁴⁶ Dochody zaplanowano i wykonano: w dziale 758 – różne rozliczenia, rozdziale 75801 – część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego, w paragrafie klasyfikacji budżetowej 2920 – część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego.

⁴⁷ Zgodnie z zarządzeniem Wójta Gminy nr 5/2021 z dnia 11 stycznia 2021 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy Stare Babice, RWOJ podlega bezpośrednio Skarbnikowi Gminy. Zgodnie z zarządzeniem Wójta Gminy nr 180/19 z dnia 16 września 2019 r. referat podlegał bezpośrednio Wójtowi Gminy, natomiast zgodnie z zarządzeniem Wójta Gminy nr 142/2018 z 7 sierpnia 2018 r. oraz nr 68/2016 z dnia 26 kwietnia 2016 r. Zastępcy Wójta Gminy.

⁴⁸ Uchwała nr XVIII/166/16 Rady Gminy Stare Babice z dnia 21 kwietnia 2016 r. w sprawie wspólnej obsługi jednostek organizacyjnych przez Urząd Gminy Stare Babice. W strukturze organizacyjnej, RWOJ został wyodrębniony zarządzeniem Wójta Gminy nr 68/2016 z dnia 26 kwietnia 2016 r.

środków własnych przeznaczonych na realizację zadań oświatowych w latach 2017-2021 (do 30 września) wynosiła 142 196,07 tys. zł. Ze środków własnych Gmina finansowała wydatki oświatowe w następujących częściach: 69,82% (2017 r.), 62,07% (2018 r.), 48,87% (2019 r.), 50,24% (2020 r.) i 38,97% (wg stanu na 30 września 2021 r.) wydatków na zadania oświatowe ogółem. Pozostałe źródła finansowania zadań oświatowych (dotacje z budżetu państwa, dotacje w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich, pozostałe środki) kształtowały się w latach 2017-2021 na poziomie od 0,07% do 2,53% wydatków na zadania oświatowe ogółem. Na realizację zadań związanych z organizacją kształcenia specjalnego, Gmina przeznaczyła środki w wysokości: w 2017 r. – 1356,69 tys. zł, w 2018 r. – 1947,42 tys. zł, w 2019 r. – 2478,78 tys. zł, w 2020 r. – 2358,48 tys. zł i w 2021 r. (do 30 września) – 2277,19 tys. zł. Zgodnie z wyjaśnieniem Wójta Gminy środki zaplanowano na podstawie metryczek subwencji oświatowej.

(akta kontroli str. 28, 255-258, 263-266, 270-283, 354-367, 1074-1158, 1823-1824)

2.4.2. W okresie 2017-2021 (do 30 września) Gmina otrzymała środki z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej w łącznej wysokości 1573,79 tys. zł, w tym: w 2017 r. – 425,62 tys. zł, w 2018 r. – 158,13 tys. zł, w 2019 r. – 577,87 tys. zł, w 2020 r. – 344,62 tys. zł i w 2021 r. – 67,55 tys. zł. Zwiększenia dochodów budżetowych Gminy dokonano na podstawie otrzymanych pism ministra właściwego do spraw finansów publicznych w drodze uchwał Rady Gminy. Środki pochodzące z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej w latach 2017-2021 wykorzystano w całości na zadania wskazane w pismach ministra właściwego do spraw finansów publicznych o przyznaniu ww. kwot.

(akta kontroli str. 24-25, 28, 259-262, 267-269, 274, 279, 284-287, 354-367, 466, 938-946, 1021-1025, 1028-1072)

2.4.3. W latach 2017-2021 (do 30 września) Gmina otrzymała dotacje z budżetu państwa w łącznej kwocie 6523,07 tys. zł, z przeznaczeniem: na dofinansowanie zadań wychowania przedszkolnego w wysokości 4948,13 tys. zł, na sfinansowanie kosztu zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w wysokości 1422,51 tys. zł, na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów w wysokości 58,08 tys. zł, na wyposażenie gabinetów profilaktyki zdrowotnej⁴⁹ w wysokości 11,35 tys. zł, na zakup nowości wydawniczych (książek niebędących podręcznikami) do bibliotek szkolnych (Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa⁵⁰), w wysokości 41,00 tys. zł, na zakup laptopów (program Aktywna tablica⁵¹) w wysokości 42,00 tys. zł.

(akta kontroli str. 379, 1174-1292, 1823-1824)

Kontrolą objęto wykorzystanie dotacji otrzymanych z budżetu państwa na sfinansowanie kosztu zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych (w latach 2018-2020) oraz na dofinansowanie zadań dotyczących wychowania przedszkolnego (w 2018 r. i 2020 r.). Na sfinansowanie kosztu zakupu podręczników, materiałów ćwiczeniowych Gmina otrzymała środki w następujących wysokościach: w 2018 r. – 255,58 tys. zł, w 2019 r. – 208,30 tys. zł i w 2020 r. – 274,21 tys. zł. W wyniku kontroli dokumentacji związanej z rozliczeniem tych dotacji celowych⁵² ustalono, że dotacje

⁴⁹ Dotacja z przeznaczeniem na wyposażenie gabinetu profilaktyki zdrowotnej w szkole w sprzęt, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 31d ustawy z dnia 24 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1285, ze zm.). Umowa nr WZ-II.960.97.1/G264/2017 z dnia 4 grudnia 2017 r. zawarta z Wojewodą Mazowieckim na kwotę 11,35 tys. zł.

⁵⁰ Program wieloletni określony w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 6 października 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków, form i trybu realizacji Priorytetu 3 „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” dotyczącego wspierania w latach 2016–2020 organów prowadzących szkoły oraz biblioteki pedagogiczne w zakresie rozwijania zainteresowań uczniów przez promocje i wspieranie czytelnictwa dzieci i młodzieży, w tym zakup nowości wydawniczych (Dz. U. poz. 1667). Umowy o udzielenie dotacji celowej zawarte z Wojewodą Mazowieckim reprezentowanym przez Mazowieckiego Kuratora Oświaty: nr 83/ NPROC/2017 z dnia 1 czerwca 2017 r. na kwotę 29,00 tys. zł oraz nr 106/NPROC/2018 z dnia 15 maja 2018 r. na kwotę 12,00 tys. zł.

⁵¹ Kontrolującym nie przedłożono dokumentów źródłowych dotyczących przyznania środków na to zadanie.

⁵² Dokumentację związaną z rozliczeniem stanowiły: wnioski o udzielenie dotacji, rozliczenia wykorzystania dotacji, wydruki z ewidencji księgowej placówek oświatowych, wyciągi bankowe.

zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. Niewykorzystane środki dotacji zwrócono w ustawowych terminach do budżetu państwa⁵³.

(akta kontroli str. 379, 1174-1264)

Zgodnie z wyjaśnieniem Wójta Gminy *zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych dokonują szkoły. Powodem niewykorzystania dotacji są zmiany w liczbie uczniów uczęszczających do szkół oraz niższe ceny podręczników i materiałów edukacyjnych.*

(akta kontroli str. 852)

Na dofinansowanie zadań dotyczących wychowania przedszkolnego Gmina otrzymała w 2018 r. – 939,82 tys. zł i w 2020 r. – 1070,20 tys. zł. W wyniku kontroli dokumentacji związanej z rozliczeniem tych dotacji celowych⁵⁴ zostały one wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. Środki dotacji wykorzystano w całości. W przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 379, 1265-1292)

2.4.4. W okresie objętym kontrolą Gmina nie prowadziła szkół oraz placówek, których prowadzenie nie należy do jej zadań własnych.

(akta kontroli str. 1075)

2.4.5. W okresie objętym kontrolą Gmina otrzymała: dotacje celowe w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich⁵⁵ w następujących wysokościach: w 2017 r. – 224,74 tys. zł, w 2018 r. – 1497,06 tys. zł, w 2019 r. – 1044,57 tys. zł, w 2020 r. – 667,78 tys. zł i w 2021 r. (na dzień 30 września) – 100,44 tys. zł. Środki na dofinansowanie zadań bieżących pozyskane od innych podmiotów wynosiły 141,64 tys. zł⁵⁶, dotacja celowa otrzymana z tytułu pomocy finansowej udzielanej pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie zadań bieżących – 31,50 tys. zł⁵⁷.

(akta kontroli str. 292-295, 299-301, 1823)

Objęte szczegółowym badaniem dotacje otrzymane przez Gminę, na realizację projektów: „Zdalna szkoła +, w ramach Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej” na kwotę 54,99 tys. zł oraz

⁵³ Kwoty niewykorzystanych i zwróconych dotacji wynosiły: w 2018 r. – 40,88 tys. zł, w 2019 r. – 8,88 tys. zł, w 2020 r. – 10,67 tys. zł.

⁵⁴ Dokumentację związaną z rozliczeniem stanowiły: rozliczenia wykorzystania dotacji, wyciągi bankowe, pisma Kuratorium Oświaty.

⁵⁵ Na projekty: [1] „Budowa kompleksu budynków w miejscowości Zielonki-Parcela, składającego się z Gimnazjum, Ośrodka Kultury i Hali Sportowej z zapleczem”, współfinansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego (RPO) Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020. Umowa nr RPMA.05.03.00-14-5973/16-00 zawarta 2 czerwca 2017 r. – 2306,46 tys. zł; [2] „Szkoła bliżej nauki”, środki z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) w ramach RPO Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020. Umowa zawarta w dniu 10 marca 2017 r. z Centrum Nauki Kopernik – 56,70 tys. zł; [3] „Edukacja przedszkolna w Gminie Stare Babice – wyrównanie szans dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych”, współfinansowany z EFS w ramach RPO Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT). Umowa nr RPMA.10.01.04-14-a640/18-00 zawarta 20 września 2018 r. z Województwem Mazowieckim. Aneks nr RPMA.10.01.04-14-a640/18-01 z 11 stycznia 2019 r. – 326,17 tys. zł; [4] „Nowoczesna edukacja w Gminie Stare Babice” – projekt współfinansowany z EFS w ramach RPO Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020. Umowa nr RPMA.10.01.04-14-a413/18-00 zawarta 21 listopada 2018 r. z Województwem Mazowieckim – 384,49 tys. zł; [5] „Kreatywna szkoła – rozwój kompetencji kluczowych uczniów w Gminie Stare Babice”, współfinansowany z EFS w ramach RPO Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020. Umowa nr RPMA.10.01.02-14-d700/19-00 zawarta 6 października 2020 r. z Województwem Mazowieckim – 326,08 tys. zł; [6] „Zdalna szkoła+ w ramach Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej”. Umowa o powierzenie grantu nr 1182025548 w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa (PO PC) na lata 2014-2020 zawarta z Centrum Projektów Polska Cyfrowa – 54,99 tys. zł; [7] „Zdalna szkoła – wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego”. Umowa na powierzenie grantu nr 707/2020 z 20 kwietnia 2020 r. zawarta z Centrum Projektów Polska Cyfrowa w ramach PO PC na lata 2014-2020 – 79,99 tys. zł.

⁵⁶ Projektu „Bringing life skills into the classroom” w ramach programu ERASMUS +. Umowa nr 2020-1-PL01-KA229-081512_1 z dnia 23 października 2020 r. zawarta z Narodową Agencją Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji w Warszawie na zadanie: „Zagraniczna mobilność kadry edukacji szkolnej”. Aneks nr 1 do umowy z 8 lipca 2021 r. – 34 530,00 euro.

⁵⁷ Umowa z Województwem Mazowieckim nr 168/ES-KW/D-174/MPDP/2019 z 24 października 2019 r., aneks z dnia 31 grudnia 2019 r. na zadanie „Wyposażenie i urządzenie pracowni językowej w Szkole Podstawowej” (Szkoła Podstawowa w Zielonkach Parceli) – 31,50 tys. zł.

„Zdalna szkoła – wsparcie Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej w systemie kształcenia zdalnego” na kwotę 79,99 tys. zł⁵⁸, zostały wydatkowane zgodnie z przeznaczeniem oraz prawidłowo i terminowo rozliczone.

(akta kontroli str. 1293-1371)

2.4.6. W latach 2017-2021 (do 30 września) wydatki na zadania oświatowe wyniosły ogółem 257 664,98 tys. zł, z tego: w 2017 r. 59 109,07 tys. zł, w 2018 r. 55 488,17 tys. zł, w 2019 r. 48 495,14 tys. zł, w 2020 r. 52 657,11 tys. zł, w 2021 r. (do 30 września) 41 915,49 tys. zł. Wydatki bieżące stanowiły kwotę: w 2017 r. 33 090,35 tys. zł, w 2018 r. 39 327,52 tys. zł, w 2019 r. 47 970,85 tys. zł, w 2020 r. 50 464,01 tys. zł, w 2021 r. 41 123,83 tys. zł. Kwota ogółem zrealizowanych wydatków bieżących wyniosła 211 976,56 tys. zł. Wydatki majątkowe, w tym inwestycyjne, stanowiły kwotę: w 2017 r. 26 018,72 tys. zł, w 2018 r. 16 160,65 tys. zł, w 2019 r. 524,29 tys. zł, w 2020 r. 2 193,10 tys. zł, w 2021 r. 791,66 tys. zł. Kwota ogółem wydatków majątkowych wyniosła 45 688,42 tys. zł.

(akta kontroli str. 26-27, 384, 944-1020, 1026-1027)

Wysokość środków własnych przeznaczonych na realizację zadań oświatowych wynosiła 142 196,07 tys. zł. Łączna kwota otrzymanych w latach 2017-2021 (do 30 września) środków z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej (łącznie z rezerwą) wynosiła 105 238,12 tys. zł, natomiast łączna kwota poniesionych wydatków na wynagrodzenia wraz z pochodnymi nauczycieli wyniosła 104 368,11 tys. zł⁵⁹.

W poszczególnych latach objętych kontrolą konieczność dofinansowania wynagrodzeń nauczycieli ze środków własnych dotyczyła 2019 r. (kwota 217,18 tys. zł) oraz 2020 r. (1806,75 tys. zł)⁶⁰. Regulamin wynagradzania nauczycieli w Gminie nie przewidywał przyznawania dodatkowych składników wynagrodzenia.

(akta kontroli str. 307-342)

Zgodnie z wyjaśnieniem Wójta Gminy ze *środków własnych Gmina pokrywa wydatki bieżące, majątkowe i wynagrodzenia pracowników administracji i obsługi.*

(akta kontroli str. 448)

2.5. W okresie 2017-2021 (do 30 września) Gmina poniosła wydatki na wynagrodzenia nauczycieli (w tym bez stopnia awansu zawodowego) we wszystkich placówkach oświatowych w łącznej wysokości 75 915,02 tys. zł⁶¹, w tym: w 2017 r. – 12 508,26 tys. zł, w 2018 r. – 12 962,29 tys. zł, w 2019 r. – 16 119,21 tys. zł, w 2020 r. – 18 251,94 tys. zł i w 2021 r. – 16 073,32 tys. zł.

Roczne wydatki na wynagrodzenia nauczycieli w przeliczeniu na jeden etat wyniosły dla:

- nauczyciela stażysty: w 2017 r. – 32,38 tys. zł, w 2018 r. – 37,10 tys. zł, w 2019 r. – 48,75 tys. zł, w 2020 r. – 47,60 tys. zł i w 2021 r. (do 30 września) – 37,90 tys. zł;
- nauczyciela kontraktowego: w 2017 r. – 43,99 tys. zł, w 2018 r. – 46,26 tys. zł, w 2019 r. – 54,58 tys. zł, w 2020 r. – 55,39 tys. zł i w 2021 r. (do 30 września) – 40,66 tys. zł;
- nauczyciela mianowanego: w 2017 r. – 61,32 tys. zł, w 2018 r. – 56,08 tys. zł, w 2019 r. – 67,44 tys. zł, w 2020 r. – 68,22 tys. zł i w 2021 r. (do 30 września) – 52,58 tys. zł;
- nauczyciela dyplomowanego: w 2017 r. – 73,16 tys. zł, w 2018 r. – 71,48 tys. zł, w 2019 r. – 85,07 tys. zł, w 2020 r. – 83,90 tys. zł i w 2021 r. (do 30 września) – 68,36 tys. zł;

⁵⁸ Kwota wykorzystanej dotacji 79,67 tys. zł, zwrócona kwota niewykorzystanej dotacji 0,31 tys. zł.

⁵⁹ Kwota obejmuje wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnym płaconymi przez pracownika i pracodawcę, odpis na Pracownicze Plany Kapitałowe, dodatki socjalne.

⁶⁰ Zgodnie ze sprawozdaniami z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego sporządzonymi za 2019 r. i 2020 r. Gmina nie musiała dofinansowywać ze środków własnych wynagrodzeń nauczycieli do wysokości określonych w art. 30 ust. 3 Karta Nauczyciela.

⁶¹ Kwota nie obejmuje wydatków na wypłatę dodatku wiejskiego, z tytułu umów zlecenia, wypłaty zasiłków chorobowych powyżej 14 lub 33 dni, macierzyńskiego/rodzicielskiego i pochodnych od wynagrodzeń płaconych przez pracodawcę.

- nauczyciela bez stopnia awansu zawodowego: w 2018 r. – 46,86 tys. zł, w 2019 r. – 31,31 tys. zł, w 2020 r. – 39,99 tys. zł i w 2021 r. (do 30 września) – 31,12 tys. zł (w 2017 r. nie poniesiono wydatków).

(akta kontroli str. 305-306, 390-391)

2.6. W budżecie Gminy wyodrębniono środki na doskonalenie zawodowe nauczycieli w następujących wysokościach: w 2017 r. – 104,05 tys. zł (1,11% wydatków na wynagrodzenia nauczycieli), w 2018 r. – 116,94 tys. zł (1,06% wydatków na wynagrodzenia nauczycieli), w 2019 r. – 132,32 tys. zł (0,98% wydatków na wynagrodzenia nauczycieli) w 2020 r. – 161,92 tys. zł (0,97% wydatków na wynagrodzenia), w 2021 r. – 171,07 tys. zł (0,98% wydatków na wynagrodzenia nauczycieli).

(akta kontroli str. 384, 449-451, 1372-1380)

W latach 2017-2020 wystąpiło niepełne wykorzystanie środków na doskonalenie zawodowe nauczycieli⁶².

Wójt Gminy wyjaśnił, że *przyczynami niepełnego wykorzystania środków finansowych na doskonalenie zawodowe nauczycieli były niższe niż planowano koszty form doskonalenia zawodowego oraz rezygnacja z udziału w planowanych formach doskonalenia zawodowego.*

(akta kontroli str. 851-852)

2.7. W okresie objętym kontrolą Gmina poniosła wydatki na wynagrodzenia pracowników administracyjnych we wszystkich placówkach oświatowych i w RWOJ oraz pracowników obsługi we wszystkich placówkach oświatowych w łącznej wysokości 28 729,22 tys. zł, w tym: w 2017 r. – 4562,98 tys. zł, w 2018 r. – 5395,54 tys. zł, w 2019 r. – 6196,65 tys. zł, w 2020 r. – 7123,28 tys. zł i w 2021 r. (do 30 września) – 5450,77 tys. zł.

Wysokość wydatkowanych środków na wynagrodzenia pracowników administracyjnych w latach 2017-2021 (do 30 września) wynosiła 7638,38 tys. zł, natomiast pracowników obsługi w placówkach oświatowych 21 090,84 tys. zł.

(akta kontroli str. 419-420)

2.8. W okresie objętym kontrolą planowane środki finansowe na stypendia za wyniki w nauce, za osiągnięcia sportowe i artystyczne zostały przeznaczone w wysokości 126,09 tys. zł. We wszystkich placówkach oświatowych łącznie wydatkowano w: 2017 r. 16,86 tys. zł, w 2018 r. 18,57 tys. zł, w 2019 r. 21,15 tys. zł, w 2020 r. 30,26 tys. zł, w 2021 r. (wg stanu na 30 września) 37,39 tys. zł. W latach 2017-2021 środki finansowe na ww. cel zostały zabezpieczone w planach finansowych placówek oświatowych Gminy Stare Babice⁶³. Łącznie wypłacono 616 stypendiów, w tym 516 za wyniki w nauce, 95 za osiągnięcia sportowe i 5 artystycznych⁶⁴. Dyrektorzy placówek oświatowych dokonywali rozliczenia wydatkowanych środków poprzez dostarczenie do RWOJ dokumentów z podpisami osób odbierających stypendia.

(akta kontroli str. 24-29, 306, 368-374, 460, 941, 1825-1856)

Zgodnie z wyjaśnieniem Wójta Gminy, Gmina *nie wspiera uczniów szczególnie uzdolnionych w żaden inny sposób i nie poniosła w latach 2017-2021 żadnych wydatków z tego tytułu.*

(akta kontroli str. 25)

⁶² Wydatki zrealizowano w wysokości: w 2017 r. – 7,84 tys. zł (w dziale 801), co stanowiło 72,21% planu po zmianach (103,65 tys. zł) oraz 0,3 tys. zł (w dziale 854), co stanowiło 74,25% planu po zmianach (0,4 tys. zł), w 2018 r. – 100,49 tys. zł (w dziale 801), co stanowiło 85,94% planu po zmianach (116,94 tys. zł), w 2019 r. – 106,27 tys. zł (w dziale 801), co stanowiło 80,32 % planu po zmianach (132,32 tys. zł), w 2020 r. – 115,34 tys. zł (w dziale 801), co stanowiło 71,23% planu po zmianach (161,92 tys. zł).

⁶³ W latach 2017-2021 wysokość zaplanowanych środków wynosiła: Szkoła Podstawowa w Koczargach Starych (w 2017 r. i Gminne Gimnazjum w Koczargach Starych) – 37,45 tys. zł, Szkoła Podstawowa w Zielonkach-Parceli – 41,40 tys. zł, Szkoła Podstawowa w Starych Babicach – 25,48 tys. zł, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Borzęcinie Dużym – 21,76 tys. zł (wg jednostkowych sprawozdań Rb-27).

⁶⁴ W budżecie Gminy środki finansowe na stypendia ujmowano: w dziale 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza, w rozdziale 85415 – Pomoc materialna dla uczniów, w paragrafie 3240 – stypendia dla uczniów.

2.9. Wysokość wydatków na zadania oświatowe przypadające na jednego (statystycznego) ucznia w szkołach podstawowych wynosiły: w 2017 r. – 9,3 tys. zł, w 2018 r. – 11,34 tys. zł (wzrost o 21,93% w stosunku do roku poprzedniego), w 2019 r. – 12,01 tys. zł (wzrost o 5,82%), w 2020 r. – 14,08 tys. zł (wzrost o 17,34%), w 2021 r. – 10,97 tys. zł (na 30 września). Kwota poniesionych wydatków na edukację przypadająca na jednego (statystycznego) ucznia gimnazjum wyniosła: w 2017 r. – 96,99 tys. zł, w 2018 r. – 92,30 tys. zł (spadek o 4,83% w stosunku do roku poprzedniego), w 2019 r. – 10,54 tys. zł (spadek o 88,58%).

(akta kontroli str. 387, 392)

2.10. Dane wykazane w rocznych zbiorczych sprawozdaniach budżetowych: Rb-27S⁶⁵ i Rb-28S⁶⁶ za lata 2017-2020 oraz na dzień 30 września 2021 r. w zakresie dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań oświatowych były zgodne z ewidencją księgową.

(akta kontroli str. 1381-1467)

2.11. Zgodnie z wyjaśnieniem Wójta Gminy, corocznie występujący deficyt budżetowy, będący skutkiem wydatków majątkowych, w tym na cele oświatowe, powodował w latach 2017-2021, konieczność pozyskania środków z emisji obligacji. Ponieważ wydatki majątkowe nie podlegają ewidencji w zakresie źródeł finansowania, niemożliwe jest przypisanie kwoty emisji poszczególnych serii obligacji z poszczególnych lat do konkretnego zadania, w tym do oświatowych zadań inwestycyjnych.

Wyjaśnił ponadto, że skoro coroczny deficyt budżetowy spowodowany wielkością nakładów inwestycyjnych, w tym na oświatę, pokrywany jest między innymi przychodami z emisji obligacji, bądź z wolnych środków, to również wydatki majątkowe w zakresie zadań oświatowych pokrywane są z tych źródeł.

(akta kontroli str. 25, 942, 999-1020)

Emisja obligacji nastąpiła na podstawie uchwał Rady Gminy w sprawie emisji obligacji komunalnych oraz zasad ich zbywania, nabywania i wykupu. Zgodnie z treścią uchwał celem emisji obligacji było sfinansowanie planowanego deficytu budżetu Gminy związanego z realizacją zadań inwestycyjnych, zgodnie z załącznikiem wydatków majątkowych do uchwał budżetowych na lata 2017-2021. Termin wykupu obligacji został każdorazowo określony w postanowieniach uchwał⁶⁷.

(akta kontroli str. 942, 999-1020)

2.12. W latach 2017-2021 (do 30 września) Gmina udzieliła dotacji wszystkim niepublicznym placówkom oświatowym, dla których była organem rejestrującym. W okresie objętym kontrolą wysokość dotacji udzielonych dla niepublicznych szkół i przedszkoli wniosła łącznie 46 091,70 tys. zł, z tego: w 2017 r. – 6808,39 tys. zł, w 2018 r. – 8101,03 tys. zł, w 2019 r. – 9926,24 tys. zł, w 2020 r. – 10 974,09 tys. zł i w 2021 r. (do 30 września) – 10 281,95 tys. zł⁶⁸.

(akta kontroli str. 394-413, 415-416)

Tryb udzielania i rozliczania dotacji dla publicznych i niepublicznych szkół i oddziałów przedszkolnych prowadzonych w szkołach podstawowych, przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego prowadzonych na terenie Gminy przez inne niż jednostka samorządu terytorialnego osoby prawne i fizyczne oraz trybu kontroli prawidłowości ich

⁶⁵ Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia 2017 r., 2018 r., 2019 r., 2020 r. oraz do dnia 30 września 2021 r.

⁶⁶ Sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 31 grudnia 2017 r., 2018 r., 2019 r., 2020 r. oraz do dnia 30 września 2021 r.

⁶⁷ Uchwały Rady Gminy Stare Babice: nr XVI/145/16 z dnia 17 marca 2016 r. (termin wykupu od 2019 r. do 2027 r.), nr XXXIII/32/17 z dnia 29 czerwca 2017 r. (termin wykupu od 2020 r. do 2026 r.), nr XLVI/482/18 z dnia 11 października 2018 r. (termin wykupu od 2019 r. do 2023 r.), nr XII/109/2019 z dnia 26 września 2019 r. (termin wykupu od 2023 r. do 2027 r.), nr XIX/204/2020 z dnia 9 kwietnia 2020 r. (termin wykupu od 2024 r. do 2027 r.).

⁶⁸ Wydatki te zaplanowano i wykonano w paragrafie klasyfikacji budżetowej 2540 – dotacja podmiotowa z budżetu dla niepublicznej jednostki systemu oświaty.

pobrania i wykorzystania, określony został w uchwałach Rady Gminy Stare Babice nr XXXVI/257/17 z dnia 9 lutego 2017 r.⁶⁹ i XXXIX/403/18 z dnia 28 marca 2018 r.⁷⁰.

W wyniku badania, którym objęto prawidłowość ustalenia stawki dotacji na jednego ucznia przysługującej niesamorządowym przedszkolom i szkołom podstawowym w latach 2017-2020 stwierdzono, że:

- w latach 2017-2018 stawki dotacji na dany rok kalendarzowy ustalane były w Urzędzie Gminy w lutym, marcu, kwietniu i październiku. Do czasu ustalenia stawek dotacji na dany rok kalendarzowy, dotacje wypłacano według stawek obowiązujących w roku poprzednim;
- ustalone na poszczególne lata 2017-2018 dotacje przewidziane na jednego ucznia w przedszkolach niepublicznych wynosiły wg stanu na dzień: 20 lutego 2017 r. – 683,39 zł, 31 marca 2017 r. – 686,32 zł, 31 października 2017 r. – 690,08 zł, 4 kwietnia 2018 r. – 744,21 zł, 31 października 2018 r. – 764,74 zł⁷¹. Kontrola NIK wykazała, że ww. stawki dotacji były zaniżone i powinny wynosić w 2017 r. odpowiednio: 698,18 zł, 701,12 zł i 704,60 zł, a w 2018 r.: 811,25 zł i 969,96 zł. Szczegółowy opis znajduje się w sekcji *stwierdzone nieprawidłowości*;
- w 2017 r. statystyczną liczbę uczniów będącą podstawą dokonania wyliczenia podstawowej kwoty dotacji pomniejszono o statystyczną liczbę uczniów niepełnosprawnych, zgodnie z art. 78b ust. 3 ustawy o systemie oświaty;
- w 2017 r. statystyczną liczbę uczniów będącą podstawą dokonania wyliczenia aktualizacji podstawowej kwoty dotacji ustalono zgodnie z 78c ust. 2 i ust. 5 pkt 2 ustawy o systemie oświaty oraz w 2018 r. ustalono zgodnie art. 11 ust. 2 ufoz;
- w okresie objętym kontrolą wysokość dotacji na uczniów niepełnosprawnych przysługujących niepublicznym przedszkolom ustalono w prawidłowej wysokości;
- transze dotacji w 2017 r. przekazywano w terminach wynikających z § 5 ust. 1 i 2 uchwały nr XXVI/257/17. W latach 2018-2020 dotację za każdy miesiąc przekazywano do ostatniego dnia miesiąca;
- dotacje dla niepublicznych szkół podstawowych ustalane były w latach 2019-2020 w wysokości określonej w części oświatowej subwencji ogólnej dla Gminy. Transze dotacji w ww. latach przekazywano za każdy miesiąc do ostatniego dnia miesiąca;

W trakcie kontroli ustalono, że wysokość podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli niepublicznych na 2021 r. oraz jej aktualizacja, zostały ustalone zgodnie z ufoz.

(akta kontroli str. 1468-1681)

2.13. Tryb rozliczenia w Urzędzie dotacji udzielonych niepublicznym szkołom oraz przedszkolom regulowały postanowienia instrukcji obiegu i kontroli dokumentów księgowych⁷². W wyniku badania przez NIK prawidłowości zatwierdzenia w Urzędzie rocznego rozliczenia dotacji przedstawionego przez trzy niepubliczne przedszkola i dwie niepubliczne szkoły nie stwierdzono nieprawidłowości⁷³. W latach 2017-2021 (do czerwca 2021 r.) przeprowadzono 27 kontroli u beneficjentów, w tym w 2018 r. cztery kontrole dotyczące dotacji udzielonych w 2017 r., w 2021 r. 23 kontrole dotyczące dotacji udzielonych w latach 2017-2019.

⁶⁹ Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego poz. 3135.

⁷⁰ Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego poz. 3957.

⁷¹ Wskazane daty są datami pism, w których Urząd informował o wysokości stawek dotacji na dany rok kalendarzowy.

⁷² Zarządzenie nr 17/2013 Wójta Gminy Stare Babice z dnia 7 lutego 2013 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo-księgowych w Urzędzie Gminy Stare Babice.

⁷³ Badaniem objęto losowo wybrane trzy niepubliczne przedszkola działające na podstawie: zezwolenia nr 1/2014 [1] z 30 kwietnia 2015 r., zezwolenia nr 1/2012 [2] z 18 października 2013 r., zezwolenia nr 1/2008 z 29 września 2008 r. oraz dwie niepubliczne szkoły podstawowe działające na podstawie: zezwolenia nr 1/2015 z 2 lutego 2015 r. i zezwolenia nr 3/2017 z 1 września 2017 r.

Zgodnie z informacją Skarbnika Gminy, w wyniku kontroli u beneficjentów przypis należności z tytułu nienależnie pobranych dotacji w przedszkolach niepublicznych wyniósł 116,34 tys. zł, z czego zwrócono 93,11 tys. zł.

(akta kontroli str. 1468-1607, 1656)

2.14. Zgodnie z wyjaśnieniem Wójta Gminy potrzeby inwestycyjne Gminy dotyczą (...) *budowy przedszkola wraz z zapleczem oraz infrastrukturą towarzyszącą dla 200 dzieci w celu zwiększenia liczby miejsc opieki nad dziećmi oraz zwiększenia dostępności do placówek wychowania przedszkolnego. Budowa przedszkola przyczyni się ponadto do poprawy jakości życia mieszkańców gminy oraz zachęci rodziców do aktywności zawodowej. Potrzeba realizacji planowanej inwestycji wynika przede wszystkim ze zdiagnozowanego zapotrzebowania na nowe miejsca edukacji przedszkolnej. Zapotrzebowanie to jest związane z niezwykle dynamiczną w ostatnim czasie urbanizacją i rozwojem budownictwa mieszkaniowego na terenie Gminy, w tym z powstawaniem osiedli deweloperskich (ok. 5000 nowych mieszkańców). Przewidywany koszt realizacji inwestycji 12 000,00 tys. zł.*

Obecnie trwa rozbudowa Szkoły Podstawowej w Zielonkach-Parceli obejmująca rozbudowę istniejącego budynku szkoły wraz z inwestycjami towarzyszącymi (np. ogrodzony plac zabaw, chodniki, place, dojazd z parkingiem, częściowe ogrodzenie terenu, uzbrojenie terenu). Wartość realizowanego zadania inwestycyjnego wynosi 24 749,25 tys. zł brutto.

(akta kontroli str. 942-943)

W okresie objętym kontrolą Gmina zrealizowała wydatki majątkowe stanowiące wydatki i zakupy inwestycyjne dotyczące oświaty o łącznej wartości 45 668,41 tys. zł, w tym w 2017 r. – 26 018,72 tys. zł (tj. 84,1% wydatków majątkowych Gminy), w 2018 r. – 16 160,65 tys. zł (tj. 67,7% wydatków majątkowych Gminy), w 2019 r. – 524,29 tys. zł (tj. 3,0% wydatków majątkowych Gminy), w 2020 r. – 2193,10 tys. zł (tj. 11,0% wydatków majątkowych Gminy), w 2021 r. – 791,66 tys. zł (tj. 12,1% wydatków majątkowych Gminy – wg stanu na 30 września).

Wydatkowane środki przeznaczono na realizację zadań inwestycyjnych w wysokości 45 432,49 tys. zł⁷⁴, natomiast na zakupy inwestycyjne przeznaczono 235,92 tys. zł⁷⁵. Źródłami finansowania wydatków inwestycyjnych były środki własne Gminy w wysokości 43 558,71 tys. zł oraz środki unijne w wysokości 2109,70 tys. zł (w 2017 r. – 44,29 tys. zł, w 2018 r. – 2009,95 tys. zł, w 2019 r. – 53,46 tys. zł⁷⁶).

(akta kontroli str. 26-27, 449, 944-1020, 1026-1027, 1709-1822)

2.15. W związku z przekształceniem I Gminnego Gimnazjum w Koczargach Starych w ośmioklasową Szkołę Podstawową w Koczargach Starych, Gmina poniosła wydatki na odprawy trzech nauczycieli w wysokości 44,97 tys. zł brutto (36,88 tys. zł netto). Z pracownikami rozwiązano stosunek pracy za wypowiedzeniem na podstawie art. 225 ust. 10 ustawy Przepisy wprowadzające.

(akta kontroli str. 1075, 1159-1166)

2.16. I Gminne Gimnazjum w Koczargach Starych, było jedynym publicznym gimnazjum na terenie Gminy. Zgodnie z wyjaśnieniem Wójta Gminy, w związku z przekształceniem Gimnazjum w Szkołę Podstawową, nie przeprowadzono procedury likwidacyjnej jednostki sektora finansów publicznych ani nie powołano nowej. Doszło do likwidacji Gimnazjum, jako

⁷⁴ W okresie 2017-2021 (do 30 września) poniesione wydatki na zadania inwestycyjne dotyczyły przede wszystkim: budowy kompleksu budynków w miejscowości Zielonki-Parcela składającego się z Gimnazjum, Ośrodka Kultury i Hali sportowej z zapleczem, modernizacji II piętra budynku Szkoły Podstawowej w Starych Babicach, wykonania dokumentacji technicznej rozbudowy Szkoły Podstawowej w Zielonkach Parceli, przebudowy szatni w Szkole Podstawowej w Starych Babicach.

⁷⁵ W okresie 2017-2021 (do 30 września) poniesione wydatki na zakupy inwestycyjne dotyczyły przede wszystkim zakupu: monitorów interaktywnych, serwera w ZSP w Borzęcinie Dużym, oprogramowania, wyposażenia do stołówki szkolnej.

⁷⁶ Środki uzyskano na podstawie umowy RPMA.05.03.00-14-5973/16-00 z 2 czerwca 2017 r. Aneks: z dnia 11 września 2017 r., 15 czerwca 2018 r., 21 listopada 2018 r., 24 stycznia 2019 r., 15 kwietnia 2019 r., 30 lipca 2019 r. Projekt współfinansowany z Europejskiego Funduszu Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020.

jednostki oświatowej. Szkoła pozostała nadal jednostką budżetową. Majątek przeszedł płynnie na rzecz Szkoły Podstawowej w Koczargach Starych⁷⁷.

(akta kontroli str. 304-305, 344-351, 606-636, 1075, 1167-1173)

2.17. W latach 2020-2021 (do 30 września) Gmina poniosła nieprzewidziane wydatki na oświatę w związku z epidemią COVID-19 w łącznej kwocie 201,00 tys. zł, z tego z przeznaczeniem: na dofinansowania zakupu usługi dostępu do Internetu, zakupu sprzętu przydatnego w prowadzeniu zajęć realizowanych w wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość dla nauczycieli (rządowe wsparcie 500 zł dla nauczycieli na naukę zdalną) – 90,09 tys. zł (środki budżetu państwa – część oświatowa subwencji ogólnej), na zakup komputerów, laptopów, głośników, radiomagnetofonów, mikrofonów, pamięci USB – 27,89 tys. zł (środki własne Gminy), na dozowniki do mydła, termometry, środki ochrony osobistej, zakup butelek z rozpylaczem na płyn, środki do dezynfekcji, środki czystości – 83,02 tys. zł (środki własne Gminy).

(akta kontroli str. 30-31, 1022-1023, 1025)

2.18. W Gminie, w związku z epidemią COVID-19, zmniejszeniu uległy wydatki w 2020 r. o łączną kwotę 1043,58 tys. zł, w tym przeznaczone na składki na ubezpieczenie społeczne w 2020 r. w placówkach oświatowych o łączną kwotę 132,44 tys. zł (zwolnienie przez ZUS w drodze decyzji) oraz na wyżywienie w placówkach oświatowych w 2020 r. o łączną kwotę 778,62 tys. zł, na dowozy dzieci i młodzieży do szkół o kwotę 132,52 tys. zł.

(akta kontroli str. 32-33, 447)

2.19. Zgodnie z wyjaśnieniem Wójta Gminy, *Gmina realizuje wszystkie zadania oświatowe*. Nie występuje sytuacja niezrealizowania zadań oświatowych z uwagi na brak środków finansowych (zarówno własnych jak i pochodzących z budżetu państwa lub innych źródeł).

(akta kontroli str. 27)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wysokość miesięcznych stawek dotacji na jednego ucznia przysługujących w 2017 r. niepublicznym przedszkolom z budżetu Gminy została ustalona niezgodnie z art. 78b ust. 1 i art. 78c ust. 3 pkt 1 i 2, ust. 4 pkt 1, ust. 5 pkt 1 ustawy o systemie oświaty⁷⁸. W podstawie obliczenia stawki nie uwzględniono: planowanych wydatków bieżących ujętych w planach finansowych przedszkoli prowadzonych przez Gminę w rozdziale 80149 – Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego, 80195 – Pozostała działalność oraz części wydatków bieżących zaplanowanych na funkcjonowanie RWOJ stanowiących koszty utrzymania przedszkoli publicznych.

Ponadto planowanych wydatków nie pomniejszono o wydatki zaklasyfikowane w rozdziale 80149. W konsekwencji stawki ustalono w wysokości 683,39 zł (wg stanu na dzień 20 lutego 2017 r.), 686,32 zł (wg stanu na dzień 31 marca 2017 r.), 690,08 zł (wg stanu na 31 października 2017 r.), tj. zaniżono je o odpowiednio: 14,79 zł, 14,80 zł i 14,52 zł.

(akta kontroli str. 1487-1499, 1608-1649, 1652-1655, 1671-1681)

Wójt Gminy wyjaśnił, że nieujęcie odpowiednich kwot planowanych wydatków do wyliczenia stawki dotacji nastąpiło przez przeoczenie.

(akta kontroli str. 1650-1651)

2. Wysokość miesięcznych stawek dotacji na jednego ucznia przysługujących w 2018 r. niepublicznym przedszkolom z budżetu Gminy została ustalona niezgodnie z art. 43 ust. 1 pkt 1, ust. 2 pkt 2, ust. 3 pkt 2, art. 44 ust. 1 pkt 1, ust. 2, ust. 3 ufzo. W podstawie obliczenia stawki nie uwzględniono: planowanych wydatków bieżących ujętych w planach finansowych przedszkoli prowadzonych przez Gminę sklasyfikowanych w rozdziale 80149, 80195, części

⁷⁷ Na dzień 31 sierpnia 2017 r. w związku z przekształceniem I Gminnego Gimnazjum w Koczargach Starych wartość: środków trwałych wynosiła 9 459 464,09 zł, pozostałych środków trwałych 545 635,85 zł, wartości niematerialnych i prawnych 2440,00 zł.

⁷⁸ W brzmieniu obowiązującym przed 1 stycznia 2018 r.

wydatków zaplanowanych na funkcjonowanie RWOJ stanowiących koszty utrzymania przedszkoli publicznych, aktualnej na dzień ustalenia stawki planowanej kwoty wydatków bieżących oraz nie pomniejszono planowanych wydatków o zaplanowane opłaty za żywienia w przedszkolach gminnych stanowiące dochody budżetu Gminy. W konsekwencji stawki ustalono w wysokości 744,21 zł (wg stanu na dzień 4 kwietnia 2018 r.), 764,74 zł (wg stanu na dzień 31 października 2018 r.), tj. zaniżono je o odpowiednio: 67,04 zł i 205,22 zł.

(akta kontroli str. 1478-1486, 1608-1649, 1671-1681, 1652-1655)

Wójt Gminy wyjaśnił, że nieujęcie odpowiednich kwot planowanych wydatków do wyliczenia stawki dotacji nastąpiło przez przeoczenie.

(akta kontroli str. 1650-1651)

Zdaniem NIK skala stwierdzonych nieprawidłowości świadczy o niewystarczającym nadzorze nad realizacją zadań oświatowych.

OCENA CZĄSTKOWA

Gmina przeznaczala na realizację zadań oświatowych wszystkie środki otrzymane z budżetu państwa. Zgodnie z przepisami i zawartymi umowami wykorzystala dotacje otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań oświatowych. Dane finansowe w sprawozdaniach budżetowych byly zgodne z ewidencją księgową. NIK stwierdziła jednak niezgodne z przepisami naliczanie dotacji dla przedszkoli niepublicznych.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Przekazywanie do Rady Gminy informacji o realizacji zadań oświatowych w terminach i szczególności określonych w art. 11 ust. 7 ustawy Prawo oświatowe.
2. Zapewnienie w RSPO rzetelnych danych identyfikacyjnych publicznych szkół i przedszkoli oraz ich zespołu, prowadzonych przez Gminę, a także niepublicznych szkół i przedszkoli, dla których Gmina jest organem rejestrującym.
3. Rzetelne prowadzenie ewidencji szkół i placówek niepublicznych.
4. Prowadzenie *rejestru gminnych jednostek organizacyjnych i spółek gminnych*, o którym mowa w § 5 ust. 2 Statutu Gminy Stare Babice.
5. Ponowne obliczenie wysokości dotacji na jednego ucznia w przedszkolach niepublicznych za 2017 r. i 2018 r., wyrównanie zaniżonego dofinansowania oraz ustalanie wysokości dotacji na jednego ucznia w przedszkolach niepublicznych zgodnie z ufzo.
6. Wzmocnienie nadzoru nad realizacją zadań oświatowych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa NIK. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, grudnia 2021 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Administracji Publicznej
Dyrektor
Bogdan Skwarka

Kontrolerzy
Tadeusz Wrona
Doradca techniczny

.....
podpis

.....
podpis

Wanda Jeziorska
Specjalista k. p.

.....
podpis